

JACOB ANEMA

Radio Wereld

25 ct.

MENNY FABER

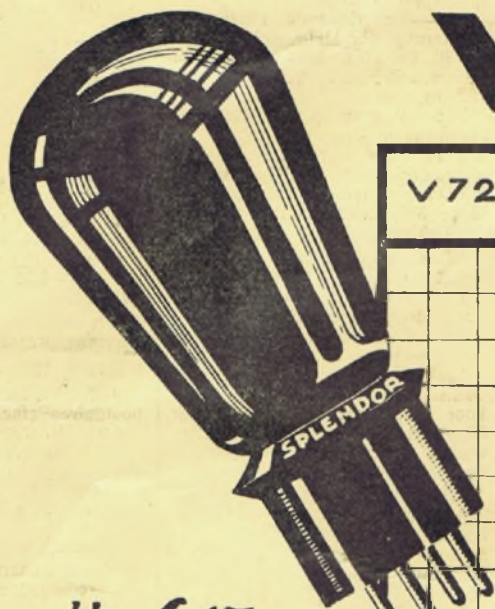

de Ferrand Dynamic
die nam ik!

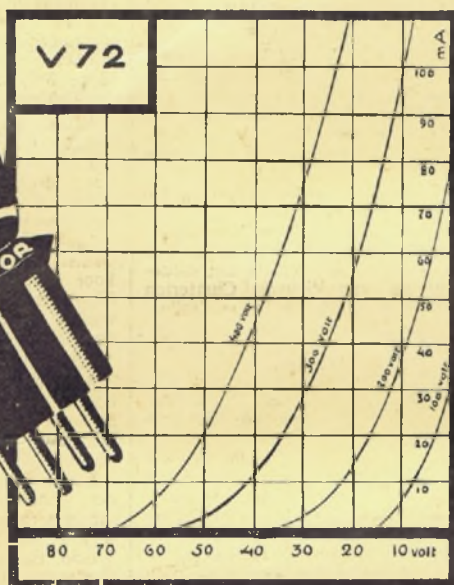

KUNSTZAAL "EDISON" DEN HAAG = AMSTERDAM = ROTTERDAM

12 WATT VERSTERKER

V.72

$V_f = 4$ volt

$I_f = 1.1$ AMP.

$V_a = 100-400$ volt

$W_a = 12$ watt

$V_g = 7-45$ volt

$G = 7$

$S = 4$ m.A./volt

$R_i = 1800 \Omega$

$I_s = 300$ m.A.

prijs f.17.50

Voor electro-dynamische luidsprekers, demonstraties in zalen en radio-centrales

G. 440

Plaatstroomlamp van groot vermogen

Voor gebruik bij type V. 72. - Prijs f 7.-

Max. plaatspanning 500 Volt

Max. gelijkstroom 40 m.A.

SPLENDOR

RADIO

NIJMEGEN

Zondag 28 Juli

Berlijn, 418 M.

6.20. Gymnastiek o. l. v. Arthur Holz, sportleeraar en afdeleingsleider aan de Deutsche Hoogeschool voor Lichaamsoefeningen.

6.50—8.20. Concert door het Berliner Fanfaren-Bläserkorps o. l. v. Middeldorp.

9.15. Klokkenspel van de Garnisonkerk te Potsdam.

9.20. Morgenwijding.

Daarna: klokgelui van den Dom te Bedljin.

10.20. Weerbericht.

11.20. Voor den landbouwer.

12.20. Concert door de Kapel Emil Roosz.

2.20. Uitzending vanuit de Kamera, Unter den Linden: Concert op het Wurlitzer Orgel door Francis Schotter.

2.50. Landsknechte. Medewerkenden Hermann Munk, liedjes bij de lilt. Leo Reuss, declamatie.

3.50. Sprookjes, verteld door Anita Simon. Zäpfel Kers Abenteuer, bewerkt door Otto Julius Bierbaum.

4.20. Uitzending vanuit het Lunapark, Concert door het Lunapark-Orkest o. l. v. Bruno Quandt. Daarna: Reclameberichten.

8.20. Concert door Alexander Michael Szenkar met zijn orkest.

Brussel, 511,9 M.

Vanaf 5.20 's morgens: iedere 2 uur berichten omtrent het oplaten der postduiven over de étappes Momignies, Solre s. Sambre, Brussel, Quévrain, St. Quentin, Noyon, Créil, Parijs, Dourdan, Orlans, Tours, Vierzon, Limoges, Angoulême, Cambrai, Arras, Breteuil, Clermont.

5.20. Dansmuziek door orkest van de dancing St. Saurveur te Brussel o. l. v. den heer de la Vignette.

6.20. Kinderuurtje.

6.50. Gramofoonmuziek.

7.50. Radio-kroniek.

8.35. Concert m. m. v. Mile

9.20. Uitzending van het concert

in de Kurzaal te Ostende o. l. v. Francois Rasse. Na afloop: persberichten.

Davertry Exp., 499,2 M.

3.50. Voorlezing van gedichten.

4.20—5.50. Populair Wagner-concert door het Versterkt Birm. Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis. Solisten: Robert Maifland (bariton); May Blyth (sopraan).

8.20. Kerkdienst in de Central Hall te Nottingham onder leiding van Rev. James Anos, M.A.

9.05. Liefdadheidsoproep ten bate van de Birmingham Copec House Improvement Society door den heer F. Hickinbotham.

9.10. Weerbericht en nieuwsberichten.

9.20. Concert door het Militair Orkest van Birmingham onder leiding van W. A. Clarke, met medewerking van Vivienne Chatterton (sopraan); Th. Freeman (cello).

10.50. Epiloog.

Frankfurt, 421,3 M.

3.20—4.20. Concert door den Deutschen Zangersbond Gustavsburg.

4.20—5.20. Voor den landbouwer 5.20—7.20. Uit het stadion te Neurenberg: Verslag van den eindwedstrijd om het voetbal kampioenschap van Duitschland.

8.20. Sportberichten en berichten omtrent de reunen in de Nürburgring.

9.00—10.50. Concert door het Radio-orkest o. l. v. Reinhold Merten m. m. v. Stefan Frenkel, viool, Erich I. Kahn, piano. Declamatie. Als Intermezzo: Vera Verhaal van Villers d'Isle-Adam. Daarna: tot tot 12.50: Dansmuziek van Berlijn.

Hamburg, 372 M.

Concert uit de Haven van Hamburg. Concert aan boord van het Motorschip Monte Olivia van de Hamburg-Zuid-Amerika-Lijn.

7.20. De klokken van Grosse Michel, het Symbool der Duitsche Zeevarenden.

7.25. Morgengroet door Hermann Erdlen gevolgd door concert.

8.35. Tijdsein.
8.40. Weerbericht.
8.45. Nieuwsberichten en programma-overzicht.

9.00. Dr. Hellmuth Geiss: Financiering des Ueberseehandels.

9.20. Dr. Phil. Hans Nevermann: Zahlen und Zählen bei den Naturvölkern.

9.35. Morgenwijding. Predikant: Hauptpastor Dencker.

11.20. Der Graf von St. Germain, hoorbeeld van Dr. Funk.

12.00. Wetenschappelijke dialoog: Möglichkeiten und Grenzen der Reklame.

12.35. Wijdingsuurtje.

1.25. Concert.

2.20. Sprookjesmuziek uitgevoerd door het Scarpa-Orkest.

3.0. Artur Wehrin leest uit zijn dieren-verhalen.

3.50. Concert. Medewerkenden: Gemengd koor Frohsinn, gemengd koor Suchsdorf, Gemengd koor Eintracht, Dirigent: Hugo Langmaack. Mandolineclub Ellerbek von 1911 o. l. v. August Hasselfeldt.

5.20. Herdenkingsrede ter gelegenheid van de 600-jarige onderhoorigheid van Travemünde aan de stad Lübeck, door Kurdirektor Johannes Lehnitz uit Travemünde.

5.35. Uitzending van het concert door het Stedelijk Kurorkest uit de Sted. Kurzaal te Travemünde o. l. v. Manstedt.

6.50. Bandonion-concert door de Bandonion-club Gemütlichkeit o. l. v. Max Rauch.

7.50. J. Krause: Schwimmen in der Deutschen Turnerschaft.

8.00. Sportberichten.

8.15. Weerbericht.

8.20. Zomeravond-concert. Medewerkenden: Norag-Orkest, Scarpa-Orkest, Isa Roland, Gertrude Laddendorf, Olga Milosch, Bernhard Jakschtat, Romeo Scarpa, Franz Nonnenwitz. Muzikale leiding: Adolf Secker.

10.50. Actueel uurtje: Interviews, actuele verhandelingen en nieuwsberichten, weerbericht en sportberichten. Noord- en Oostzee weerbericht.

11.20. Concert uit Café Continental te Hanpover.

Hilversum, 298 M. Na 6 u, 1070 M.

8.25—9.20. NCRV. Morgenwijding.

11.00—12.30. KRO. Kerkelijke plechtigheden te Apeldoorn.

12.30—1.30. KRO. Concert door het KRO-Trio.

1.30—2.30. KRO.

2.30—5.00. Dubbel Mannenkwartetten-wedstrijd.

5.50. NCRV. Kerkdienst uit Zaandam.

7.30—8.00. KRO. Causerie over de geldigheid van het huwelijk.

8.01—8.10. KRO. Praatje door den voorzitter van den KRO.

8.10—10.45. Concert.

10.45—11.00. KRO. Epiloog. Klein Koor.

HUIZEN, 1875 M.

9.00. VARA. Mededeelingen v. postduivenliefhebbers.

9.02. VARA. Gramofoonmuz.

9.10. VARA. Mededeelingen in Esperanto.

10.00. VPRO. Kerkuitzending.

12.00. Tijdsein van de AVRO-Klok.

12.00—12.30. Lezing door Dr. J. Persijn. Onderwerp: Ontwikkeling der vreesgedachte in de Griekse Oudheid.

12.30—2.00. Lunchmuziek door het AVRO. Kwintet.

2.00—2.30. AVRO. Tooneelhalfuurtje, James Yoland interview Elias van Praag.

2.30—3.00. Gramofoonmuziek.

3.00—3.50. Pianorecital door Renée Regnard. Mondschein, Sonate, Beethoven, Prelude Des gr. t. Chopin, Rhapsodie hongroise in cis kl. t. Fr. Liszt.

3.30—5.00. Middagconcert door het Omroepk. o. l. v. Nico Treep. Solist: Fernando Zepparoni, Viool.

Programma: Ouverture Don Juan, Mozart, Suite, A. Scarlatti, a. Sonate in D gr. t., Vivaldi-Respighi, Fernando Zepparoni, Fantasie naar motieven der opera De Barbier van Sevilla, Rossini Sonate in C gr. t., Porpora, Siciliana, Martini-Zepparoni, Air de Colin, J. J. Rousseau-Zepparoni, Fernando Zepparoni.

Serenata a la Sevillanita, Magliani. La Danza-Tarentella, Rossini, Ve-

DOMINIT-HOPPECKE de ACCU

MARNIXSTRAAT 425 — AMSTERDAM

nezia Marsch, Fabiani.
5.00. VARA. Kleuteruurtje. m. m. v. kinderkoor.
5.45. VARA. Wekelijksch nieuws.
6.00. VARA. Concert.
7.30. VARA. Sluiting.
7.30-8.00. Gramofoonmuziek.
8.00. Tijdsin v. d. AVRO-Klok.
Pers- en sportberichten van Vaz Dias.
8.15. Kurhaus Scheveningen. Solistenconcert. Het Residentie-ork. o. l. v. Hans Weisbach. Intermezzo. Declamatie door Teo de Witte. Ernst en luim uit Brabant. Na afloop van het concert: Voortzetting Ernst en luim uit Brabant. Gramofoonmuziek.
12.00. Sluiting.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

10.20. Kerkdienst.
11.50-12.00. Weerbericht.
12.20. Uurslag en klokkenspel van het raadhuis.
12.20. Persberichten.
2.20. Kerkdienst.
4.20-5.50. Uitzending van een Concert te Kopenhagen, te geven door het Harmonie-Orkest o. l. v. Fr. Schnedler-Petersen.
6.40-7.10. Voordracht.
7.10-7.20. Weerbericht.
7.20. Persberichten.
7.35. Tijdsin.
7.36. Sportberichten.
7.50-8.20. Voordracht.
8.20. Uurslag van het raadhuis.
8.20-9.50. Concert door het orkest o.l.v. Launy Grondahl, met medew. van F. Odderskov, voordracht; Svend Cathala, zang; Viktor Fischer, begeleiding. Militaire muziek.
9.50-10.20. Deensche lyriek.
10.20-11.20. Operetmuziek door het Radio-Orkest.
11.20. Dansmuziek door het orkest uit Rest. Nimb, o. l. v. Eli Magnussen.
12.20. Uurslag en klokkenspel van het raadhuis.

Langenberg, 473 M.

7.10-7.30. Cursus in zelfverdediging o. l. v. Dr. Ludwig Bach.
7.30-7.50. Onderricht op de Stössel-uit door Olly Wirtz-Koort.
7.50-8.50. Concert uit Bad Neuenahr, door het Stedelijk orkest van Trier o. l. v. Peter Schmitz.
8.50-9.15. Esperanto voor gevorderden en doorlezen van een programma-uitreksel.
9.20-9.25. Klokgelui van de Reinoldi-kerk te Dortmund.
9.25-10.20. Evangelische morgenwijding. Leiding en preek door den predikant Schmidt. Medewerkenden: Kranzhoff-scher Kwartet-verein, o. l. v. Jakob Kranzhoff. Strijkkwartet: August Posewski, 1e viool; Walter Brekau, 2e viool; Emil Lindemann, viola; Walter Clement, cello.
10.30-11.15. Uitzending vanuit het tentenkamp op het Rijn-eiland Namedy (Reichsarbeitsgemeinschaft der Kinderfreunde).
10.30-10.45. Dr. Lowenstein: Die Kinderfreunde-beweging.
11.20-11.50. Uitzending vanuit de Nurburgring; Verslag van de wedstrijden voor motoren om den

Grootten Prijs van Duitsland. Start en de eerste ronden, Spreker: Ernst.

1.55-12.20. Fritz Worm: Wert und Ehre deutscher Sprache.
12.20-12.45. Voor den landbouwer. Diplomandwirt Heinrich Pabst: Der Stand der bauerlichen Ostmarkensiedlung.
12.50-1.20. Openlucht-zang. Medew.: Het Werag-orkest, Werag Concert- en Kinderkoor. Leiding: Zimmermann.
1.20-2.50. Concert door het Werag-Orkest, onder leiding van Kuhn.
1.35-1.50. De Groote Prijs van Duitsland. Verslag van de motorrennen.
2.50-3.10. Berichten. (Radio-literatur en Berichten van Radio-vereeningen).

3.10-3.30. Schaak-causerie d. Dr. A. van Nuss.
3.30-3.50. Dr. Mondorf: Belastingpraatje.
3.50-4.35. Uitzending vanuit de Nurburgring; Verslag van de laatste ronden in de wedstrijd v. motoren om den Grootten Prijs v. Duitsland, Spreker: Ernst.
4.50-6.20. Uitzending vanuit den Dierentuin te Elberfeld: Concert, onder leiding van Kaufmann. Solist: Emil Muller, trompet.
6.20-6.40. Dr. Martin Rockenbach: Die Zeit im Buch.
6.40-7.15. Kostbarkeiten der Musikliteratur, verklaard en voorgedragen door Dr. Paul Greeff. Der Humor bei Haydn, Mozart und Beethoven (2).

7.20-7.40. Bernhard Menne: Quer durch den Kaukasus.
7.40-8.05. Voor de arbeiders: Willi Schaferdiök: Der werktatige Mensch in der Dichtung. De Metselaar, De Kleermaker, De Schoenmaker, De Meubelmaker.
8.05. Sportberichten.
8.20. Zomer-Festspiele der W-deutsche Rundfunk. Don Giovanni, (Don Juan). Opera in 2 bedrijven van W. A. Mozart. Tekst van Lorenzo da Ponte. Muzik, leiding: Kuhn. Regie: Anheisser. Koorleider: Zimmermann.

Daarna: Laatste nieuws en sportberichten.
Vervolgens tot 12.20 Concert uit Tabaris, Dusseldorf, door het orkest Rohrbeck.

Londen 356,3, Daventry 1554,4 M.

10.50. (alleen Dav.) Tijdsin en weerbericht.
3.50. Concert door het Gershom Parkington Quintet, Megan Forster, sopraan en Arthur Crammer, bariton.
5.20. Piano-concert door Harriet Cohen.
5.50-6.05. Engelsche welsprekendheid. Rede van Mr. Gladstone, gehouden in The House of Lords 20 Mei 1898.
6.05-6.35. Kerkantate v. Bach
8.20. Kerkdienst in Holy Trinity Church, BBrighoton.
9.05. Liefde, oproep ten bate van Children's Convalescent Home, Clacton, door Lord Marks of Woolwich.
9.10. Weer- en nieuwsberichten. Plaatselijk nieuws (alleen Dav.) Scheepsberichten.
9.25. Orkestconcert door het

Radio-Orkest o. l. v. Stanford Robinson. Mrs. Norman O'Neill, piano.
10.50. Epiloog.

Motala, 1348 M.

11.20. Kerkdienst.
1.05. Weerbericht.
4.20. Kinderuurtje.
5.20. Feestconcert door de Amateursmuziekvereniging, Hallsinglands.
6.20. Kerkdienst.
7.35. Die Launen Mariannas, klucht van A. de Musset.
8.35. Concert met medewerking van O. Frumerie, bas; A. Berwald, piano en T. Wilhelm, viool.
10.00. Dansmuziek.

Parijs „Radio Paris”, 1744,17 M.

8.20. Nieuwsberichten.
12.20. Religieuze causerie. Daarna: Gewijde muziek, georganiseerd door La Vie Catholique, met medewerking van de Soc. César Franck.
Vervolgens: Nieuwsberichten.
1.05. Gramofoonmuziek.
4.50. Gramofoonmuziek.
Tijdens het concert: Nieuwsberichten.
6.50. Gramofoonmuziek.
7.35. Landbouwberichten en wedrenuitslagen.
7.50. Sport- en Nieuwsberichten.
7.20. Circus Radio-Paris.
8.35. Music-hall Radio-Paris. Orkest onder leiding van Maurice André.
In de pauzes: Nieuwsberichten.

Maandag 29 Juli

Berlijn, 418 M.

12.20. Concert door Blaasorkest o. l. v. Julius Einodshofer.
11.30-12.50. Dansmuziek door Dajos Bela en zijn orkest. In de pauze: Beelduitzending.

Brussel, 511,9 M.

5.20. Concert door 't Radio-trio m. m. v. Jean Mertens, tenor.
6.20. Causerie.
6.35. Causerie.
6.50. Gramofoonmuziek.
7.50. Radiokroniek.
9.20. Uitzending van het concert in de Kurzaal te Ostende o. l. v. den heer Toussaint de Sutter. Na afloop: Persberichten.

Daventry Exp., 479,2 M.

4.20. Concert door Lozell's Cinema-Orkest onder leiding van E. A. Parsons.
4.50. Dansmuziek door Jack Payne en het BBC-Dansorkest.
5.50. Kinderuurtje.
6.35. Tijdsin van Greenwich, weerbericht en nieuwsberichten.
6.50. Lichte muziek door het Birmingham Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis.
7.40. Le Roi l'a dit. Komische Opera in 3 bedrijven van Delibes.
8.40. Intermezzo.
8.55. Tweede en derde bedrijf van Le Roi l'a dit.
10.20. Weerbericht en nieuwsberichten.
10.35-11.35. Dansmuziek door

The Piccadilly Players o. l. van Al. Starita en de Piccadilly Grill Band, o. l. van Jerry Hoey, uit het Piccadilly Hotel.

Frankfurt, 421,3 M.

4.35-6.20. Concert. Zie Stuttgart.
7.00-7.20. Voordracht.
8.00-8.25. Engelsche literatuur
8.25-8.35. Engelsche les.
8.35. Radio-composities van het Baden-Badener Muziekfeest. Leiding: Hermann Scherchen en Walter Gochr. Medewerkenden: Betty Mergler, alt. Wit, tenor, Willy, bariton, Kahlmann, bas.
10.50. Balladen-conc. Zie Stuttgart.

Hamburg, 372 M.

4.35. Kinderuurtje.
5.20. 125-jarig bestaan van het Noordzeebad Wangerooge. Uitzending vanaf het strand te Wangerooge. Concert door het Muziekcorps van de 2e Marine-Artillerie-Abd. Wilhelmshafen. Leiding: E. Stülper.
6.20. Vroolijk allerlei.
7.20. Rondgang door de Musca te Lübeck o. l. v. den Museum-directeur Dr. Heise.
7.45. Richard Hansen: Symbole der Revolution.
8.10. Marktberichten.
8.15. Weerbericht.
8.30. Uitzending uit Frankfurt.
10.20. Concert. Werken van Mozart. Medewerkenden: Eva Schlee, Gertrude Ladendorf, Bernhard Jakscht (zang), Dr. Karl Brückner (viool). Aan den vleugel: Adolf Secker. Het Norag-Orkest. Muzikale leiding: Adolf Secker.
11.20. Actueel uurtje. Interviews en actueele verhandelingen, weerbericht, sportberichten en diverse mededeelingen. Noord- en Oostzee-weerbericht.
11.35. Concert uit Rest. Ostermann.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M. (Uitsluitend ~ NCRV-uitzendingen)

11.00-11.30. Ziekendienst.
12.30-1.45. Orgelconcert.
4.00-5.00. Ziekenuurtje.
5.00-6.30. Gramofoonmuziek.
6.30-7.00. Literaire lezing.
7.00-8.00. Gramofoonmuziek.
8.00. Trio-concert. Na afloop: Persber.

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijdsin v. d. AVRO-klok
10.00-10.15. Morgenwijding.
12.00. Politieberichten.
12.15-2.00. Lunchmuziek door het AVRO-kwintet.
2.00-4.30. Rembrandt-Theater Amsterdam. Illustratieve filmmuziek Orkest o. l. v. David Hartogs. Gustav Weihs, orgel.
5.00-6.00. Kinderuurtje door Celine Schaake-Verkozen.
8.00. Tijdsin v. d. AVRO-klok
6.01-7.15. Dinermuziek door het AVRO-kwintet. Programma: Hurrah boys, Lacalla. Immortellen. Wals, Gungl. Serenade du Cupido. Das van Gros. Louisiana, Johnson. Spaansche dans, Vioolsolo, Sarasate. Fantasie Martha, Flotow. Silver lining, Donaldson. Offen-

bachiana. Conradi. Rag doll. H. Brown. Aus Liebe zur Kunst. Wals. Lincke. Finale.

7.15—7.45. Lezing door D. J. Holsteyn. Onderwerp: De pluimveehouderij bij den Stads-Kippenhouder.

7.45. Politieberichten.

8.00. Tijdsein v. d. AVRO-klok 8.01—9.00. Verenigingsuurte.

9.00—11.00. Concert door het Omroeporkest o. l. v. Nico Troep.

Solist: Hélène Cals, Sopraan. Programma: Ouverture La forza del destino. Verdi. a. Delphine. Schubert. b. Wiegand, Schubert. c. Aria van Johanna uit Die Jungfrau v. Orleans. Hélène Cals. Prélude et clair de lune uit Wertner. Massenet. Tempo di minuette e gavotte uit Paljas, Leoncavallo. a. An der schönen blauen Donau. Strauss b. Sore Nygrato, Cordillo. Canzone napolitana, Hélène Cals. Marsch uit La Reine de Saba. Gomod.

10.15. Persberichten v. Vaz Dias. Ouverture Venus uit Erdel, Lincke La Barcarolle. Wals. Waldteufel. Joh. Strauss-Millocker-Suppe. Zieherer. Die Post kommt, Eilenberg. Nächte von Kairo-Tango, Gilbert. Cartagena. Spaansche marsch, Griff Daarna: Gramfoonmuziek.

12.00. Sluiting.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Ochtend-gymnastiek. 11.20—11.30. Weerbericht.

12.20. Urnslag en klokkenspel van het raadhuis.

12.20—2.20. Uitzending vanuit Rest. Wivel. Concert door het strijkorkest onder leiding van K. Ingemann Palmhoj.

3.50—5.50. Concert door het Radio-Orkest, onder leiding van Emil Reesen.

In de pauze te ca. 4.35: Voordracht.

6.00. Beursberichten. 6.40—7.10. Engelsche les. 7.10—7.20. Weerbericht.

7.20. Persberichten. 7.35. Tijdsein. 7.50—8.20. Voordracht. 8.20. Urnslag van het raadhuis. 8.20—9.35. Ouderwetsche dansmuziek door het Radio-Orkest o. l. van Lanny Grondahl.

9.35—10.05. Voorlezing. Daarna: Persberichten.

10.20—10.50. Deensche romances te zingen door de concertzangeres Olga Roeboe. Aan den vleugel: Viktor Fischer.

10.50—11.20. Xylofoonconcert door de Gebr. Nehring uit Hamburg.

Langelberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaams-oefeningen.

7.20. Weerbericht. 7.20—7.50. Gramfoonmuziek. 7.50—8.50. Concert uit Bad Salzuflen door de Kurkapel, onder leiding van Reichert.

10.35—11.30. Gramfoonmuz. 10.50—11.00. Nieuwsber. 11.35—12.15. Uitzending voor Scholen.

12.30. Gramfoonmuziek. 1.10. Weerbericht. 1.15. Tijdsein van Nauen en Nieuwsberichten. 1.25—2.50. Concert door het

Werag-orkest, onder leiding van Kuhn. Solist: Rognerus Ringvalda. (viool).

2.50. Reclame. 3.20—3.50. Kindruurte. Daarna: Financiële berichten.

4.20—4.45. Voor de Vrouw. 4.45—4.50. Financiële berichten.

4.50—5.15. Boekbespreking door Dr. Honigshaim. 5.15—5.55. Voor de jeugd.

5.55—6.50. Kamermuziek uitgevoerd door het Sturmer-Trio: Leo Witzgenbacher, viool; Adolf von Lunen, cello; Bruno Sturmer, piano.

6.50—7.10. Leesuurte door R. Kieff. Daarna: Nieuws- en Financiële berichten. Weerbericht en Sportberichten.

7.35—8.00. Wandern en Reizen. Dr. Kippen: Die vulkanische Eifel.

8.00—8.20. Ouderuurte. 8.35. Her-uitzending van Frankfurt.

9.35. Chinese hymnen en Japansche liederen. Medewerkenden: Margarcte Raabe (declamatie), Burchard Kaiser (bariton), Heribert Grüger (piano). Bewerking der originele melodien door Heribert Grüger.

Daarna: laatste nieuws, sportberichten en reclame. Vervolgens tot 12.20 concert uit Handelshof te Essen door de kapel Clemens Spindler.

Londen 356,3, Daventry 1554,4 M.

10.35. Morgenwijding. 10.50. (alleen Dav.) Tijdsein en weerbericht.

11.05. Mr. J. A. Newrick: Insurance Problems-V, Widows and Old Age Pensions.

11.20. (alleen Dav.) Gramfoonplaten. Sea Drift. Dfluis. 12.20. Ballade-concert d. Kate Evers, sopraan en James Hickey, bariton.

12.50. Orgelconcert door Edw. O'Henry, uitgezonden uit Madame Tussaud's Cinema. 1.20—2.20. Leonardo Kemp en zijn Orkest van Piccadilly Hotel.

4.20. Dansmuziek door Jack Paine en het BBC-dansorkest. 4.35. Licht-Orkest door Alphonse Clos en zijn Orkest van Cecil Hotel.

5.35. Kinderuurte. 6.20. Miss Ann Spice: Books for Holiday Makers-I.

6.35. Tijds. weer-, nieuwsher. 6.50. Muzikaal intermezzo. 7.05. de grondslagen d. Muziek. Lieder van Hugo Wolf, gezongen door George Parker, bariton.

7.20. Mr. Desmond MacCarthy: Litteraire kritiek. 7.35. Muzikaal intermezzo.

7.50. Militair concert door het Orkest van H.M. Coldstream Guards o. l. v. Capt R. G. Evans. Uitzending van North-East Coats Exhibition, Newcastle.

9.20. Weer- en nieuwsberichten. 9.35. Greenhorn: Another Adventure.

9.50. Plaatselijk nieuws (alleen Dav.) Scheepsberichten. 9.55. Kamermuziek door Mark Raphael, bariton en het Pirani Trio Leila Pirani, viool. Charles Hambourg, cello en Max Pirani, piano. 11.20—12.20. Dansmuziek door

de Piccadilly Players o. l. v. Al Starita en het Piccadilly Dansork. o. l. v. Jerry Hoey.

12.20—12.35. Proefbeelduitz.

Motala, 1348 M.

6.20. Kinderuurte. 6.50. Gramfoonplaten. 7.50. Buitenlandsche kroniek. 8.10. Concert met medewerking van Adelheid Bergman, liedjes bij de luit.

9.05. Landbouwwetenschapelijke voordracht. 10.00. Voordracht. 10.20. Dansmuziek door het Orkest Jens Warny.

Parijs „Radio Paris”, 1744,17 M.

8.20. Nieuwsberichten. 11.05. Koersen en Berichten. 12.50. Gramfoonmuziek. 1.20. Koersen en Berichten. 1.25. Voortzetting Concert. 2.20. Koersen. 3.50. Koersen. 4.05. Gramfoonmuziek. 5.15. Koersen en Berichten. 6.50. Koersen. 6.55. Gramfoonmuziek. 7.45. Boekhoudles voor gevorderden.

8.05. Koersen, Sport- en Nieuwsberichten. 8.20. Landbouwherichten en wedrenuitslagen. 8.35. Concert en Tooneel. In de pauzes: Koersen en Berichten.

Dinsdag 30 Juli

Berlijn, 418 M.

8.20. Uitzending vanuit den Dierentuin. Concert door het Muziekkorps van het 2e Bat. 9e Preuss. Regt. Infant. o. l. v. Heinrich Döppel. 9.20. Concert door het Radio-orkest van Berlijn o. l. v. Prof. Hugo Rüdel m. m. v. het Radio-koor. Daarna: tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten en beelduitzending.

Brussel, 511,9 M.

5.20. Concert door het Radio-trio m. m. v. Mlle Racchet Piette, zang. 6.20. Fransche les. 6.50. Gramophonmuziek. 7.50. Radio-kroniek. 8.35. Concert door het Radio-orkest m. m. v. Mme Arendts (zang) en den heer De Kock (bariton). 10.35. Laatste nieuws.

Daventry Exp., 479,2 M.

4.20. Concert door het Birm. Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis, met medewerking van Ethel Barker (alt); Kathleen Timmins (piano). 5.50. Kinderuurte. 6.35. Tijdsein van Greenwich, weerbericht en nieuwsberichten. 6.50. Lichte muziek door Pattinson's Salon-Orkest onder leiding van Norris Stanley. Solisten: Charles Badham (piano); Norris Stanley (viool). 7.50. Concert door het Orkest

van H.M. Coldstream Guards. Uitzending vanuit de North East Coast Exhibition te Newcastle.

9.20. Concert door het Versterkt Birmingham Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis. Soliste: Mary Pollock (sopraan).

10.20. Weerbericht en nieuwsberichten. 10.35. Dans-muziek door Jay Whidden's Band van het Carlton Hotel. 11.20—11.35. Jack Hylton's Ambassador Club Band van de Ambassador Club, onder leiding van Ray Starita.

Frankfurt, 421,3 M.

4.35—6.20. Concert door het Radio-orkest o. l. v. R. Merten. Solist: Maria Noll-Boss, sopraan. 6.20—6.50. Leesuurte. 7.55—8.15. Esperanto-les. 8.35. Drie blijspelen van Georg Courteline. I. Der häusliche Friede. Blijspel in 1 bedrijf. II. Der gemütliche Kommissar. Groteske in 1 bedrijf. III. Die Schwebehahn. Een gerechtshof-tafreel. Daarna: Piano-recital door Heinz Fischer.

Hamburg, 372 M.

4.35. Boerenliedjes en verahnen. Medewerkenden: Ernst Duis (liedjes bij de luit). Dr. Ernst Pündttr (declamatie).

5.20. Hans Franck (b zijn 50sten geboortedag). Uitzending vanuit de woning van den dichter te Frankenhörst bij Schwerin.

6.10. Bemo Diederich: Das literarische Barock der Gegenwart. 6.35. Concert van den Propagandadienst. Walsen. 7.20. Prof. Paul Dehn: Mein geliebtes Deutsch. 7.45. Frl. Dr. Martha Bode: Wege zur rationalen Gestaltung des Verbrauchers. 8.10. Frankfurter avondbeurs. Marktberichten. 8.15. Weerbericht. 8.20. Die Nacht vor dem Beil. drama in 9 tafereelen van Alfred Wolfenstein. Regie: Karl Pündttr. 10.20. Viool-recital door Georg Herbst. Aan den vleugel: Reinhold Krug. 11.20. Actueel uurte. Interviews en actuele verhandelingen. Nieuwsberichten, weerbericht en sportberichten. Diverse mededelingen. Noord- en Oostzeeweerber. 11.35. Uitzending vanuit het Georgs-Paast te Hannover.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M.

(Uitsluitend KRO-uitzendingen) 11.30—12.00. Godsdienstig halfuurte. 12.15—1.15. Concert door het KRO-Trio. 1.15—2.00. Gramophonmuziek. 2.00—2.20. Knipcursus. 2.30—3.20. Vrouwenuurte. 5.00—6. Gramophonmuziek. 6.00—7.00. Gramophonmuziek. 7.00—7.25. Kerklattin voor beginners. 7.35—8.00. Kerklattin voor gevorderden. 8.00—8.25. Causerie over: Het gevangeniswezen. 8.25. Tooneeluitzending: 'n Jongen of 'n Meisje. Magda Janssens-Ensemble. Na het eerste bedrijf: Persber. 11.30. Sluiting.

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijdsein v. d. AVRO-klok
10.00—10.15. Morgenwijding.
12.00. Politieberichten.
12.15—2.00. Lunchmuziek door
het AVRO-kwintet.
2.00—2.45. Wenken op het ge-
bied van kookkunst door P. J.
Kers.
2.45—3.00. Gramofoonmuziek.
3.00—4.00. Maak-het-zelf! door
C. Schaake-Verkozen.
4.30—5.30. Microfoon-debu-
tanten.
5.30—6.00. Gramofoonmuziek.
6.00. Tijdsein v. d. AVRO-klok
6.01—7.00. Dinermuziek door
het AVRO-kwintet. Programma:
Prag-Berlin, Komzak, Goldschmieds
Töchterlein, Wals, Fetras, En bad-
nant, d'Ambrosio, Constantinople,
Carlton, Nocturne, vioolsolo, Shop-
pin. Oed. uit Gasparonne, Millöcker,
Ohloc, Moret, Freut euch des
Lebens, Potpourri, Lincke, Songe
d'amour après le bal, Czibulka,
Chiquita, Wayne, Finale.
7.00—7.45. Lezing door Cas-
per Höweler.
7.45. Politieberichten.
8.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
8.01—8.30. AVRO. Boekenhalf-
uurttje. Herman Robbers bespreekt
De Verloren Zoon van J. P. Zoo-
mers-Vermeer.

8.30—10.30. Concert door het
Omroeporkest o. l. v. Nico Treep.
Solist: W. Herckenrath, Bariton.
Programma: Overture The Maid
of Artois, Balle, Drie dansen uit
Noll Gwyn, Edw. German, a.
Danny Boy, Weatherley, b. Thank
God for a Garden, Teresa del
Riego, c. Morgenhymne, Henschel,
W. Herckenrath. Aan de vleugel:
Egb. Veen, Een immortellenkrans
op het graf van Lortzing, Rosen-
kranz, Kaiser-Walzer, Joh. Strauss,
a. Waldes Ruh, Arn. Spoel b. Se-
renata, Mascagni, c. Sei mir ge-
grüsset, Joh. Strauss, W. Hercken-
rath. Aan de vleugel: Egb. Veen.
Fantasie De Troubadour, G. Verdi.
Sérénade Les Millions d'Arlequin,
Drigo. Schmetterlingsreigen, Cl.
Schmalstich. Von Heidelberg bis
Barcelona, Potpourri, Borchert.
Hoch Heidecksburg, Marsch, Her-
zer.

10.30. Persber. v. Vaz Dias.
Daarna: Grand Hotel Britannia
Vlissingen, Hongaarsche Kapel o.
l. v. Gyula Horvath.
11.30. Sluifing.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Ochtendgymnastiek.
11.20—11.30. Weerbericht.
12.20. Uurslag en klokken spel
van het raadhuis.
12.20—2.20. Uitzending vanuit
Rest. Wivel. Concert door het
strijkorkest onder leiding van K.
Ingemann Palmhoj.
3.50—5.50. Concert door Otto
Fessel's Instrumentaal Ensemble.
In de pauze te ca. 4.35: Voor-
dracht.
6.00. Beursberichten.
6.40—7.10. Voordracht.
7.10—7.20. Weerbericht.
7.20. Persberichten.
7.35. Tijdsein.
7.50—8.20. Voordracht.
8.20. Uurslag van het raadhuis.

8.20—9.20. Russische muziek,
uitgevoerd door het Radio-Orkest
onder leiding van Emil Reesen,
met medew. van Einar Norby,
Operazanger.
9.20—9.50. Voorlezing.
Daarna: Persberichten.
10.05—11.20. Concert door het
Radio-orkest.

Langenberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaamsoefeningen.
7.20. Weerbericht.
7.20—7.50. Gramofoonmuziek.
7.50—8.50. Concert uit Bad
Salzuffen, De Kurkapel o. l. v. Keil.
9.20—10.00. Uitzending voor
scholen.
10.35—12.10. Gramofoonmuz.
10.50—11.00. Nieuwsberichten.
12.30. Gramofoonmuziek.
1.10. Weerbericht.
1.15. Tijdsein van Nauen en
nieuwsberichten.
1.25—2.50. Concert door het
Werag-orkest o. l. v. Kühn. Solist:
Josef Schömmel, tenor. Werken
van Ferruccio Busoni.
2.50. Reclame.
3.05—3.50. Kinderuurtje. Daarna:
na financieele berichten.
4.20—4.45. Leesuurttje door Alex.
Maass. Daarna financieele berich-
ten.
4.50—5.15. Lorenz Pauper: Wan-
derfahrten mit jungen Menschen
(6): Den Rheinstrom zu Füssen.
5.20—5.50. Arna Schirokauer:
Die Sozialisierung der Kunst (1).
5.55—6.50. Concert door de
kapel Kobert o. l. v. Willi Kobert.
Solist: Macha (xylofoon).
6.50—7.10. Leesuurttje door Ru-
dolf Rieth. Daarna nieuws- en
financieele berichten, weerbericht
en sportberichten.
7.35—8.00. Der jusge Mensch:
Dr. Josef Herzog: Jugend und
Volksspiel.
8.00—8.20. Generaldirektor Hu-
bert Bel; Die öffentliche Bauspar-
bewegung.
8.20. Uitzending vanuit de Ton-
halle, Düsseldorf: Kinderland
zu Zauberland. Medewerkenden: Het
Schwarzmeiersche Kinderkoor uit
Berlijn o. l. v. Bernhard Klauk en
Rihard Figur; Klär Hoffmann (de-
clamatie), Mathilde en Carl Ludwig
Müller (piano).
Daarna laatste nieuws, sport-
berichten en reclame.

Londen 356,3, Daventry 1544 M.

10.35. Morgenwijding.
10.50. (alleen Dav.) Tijdsein en
weerbericht.
11.05. Miss Helen M. Tress:
The Preparation of Salads and
Dressings.
11.20. (alleen Dav.) Gramofoon-
platen.
12.20. Orgelconcert door tdgar
T. Cook Uitz. uit Southwark Ca-
thedral. Vyvyan Lewis, cello.
1.20. Licht Concert door Al-
phonse du Clos en zijn Orkest van
Ceil Hotel.
2.20—2.45. (alleen Dav.)
Proefbeelduitzending.
4.20. Jack Paine en het BBC-
dansorkest, George Ellis, conferen-
cier.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Gedichtenvoorlezing door
Robert Harris. Gedichten van
Charlotte Mew.

6.35. Tijds., weer-, nieuwsber.
6.50. Muzikaal intermezzo.
7.05. De grondslagen d. Muziek
Liederen van Hugo Wolf, gezongen
door George Parker, bariton.
7.20. Mr. B. Tompkins: Water
Divining.
7.35. Muzikaal intermezzo.
7.50. Ballade-concert door Joan
Coxen, sopraan, Frank Titterton,
tenor. Het Olof-Sextet.
9.20. Weer- en nieuwsberichten.
9.35. Sir Walford Davies: The
Canterbury Festival.
9.50. Plaatselijk nieuws. (alleen
Dav.) Scheepsberichten.
9.55. Vaudeville, Lou Abelardo
en zijn Guitaar, Munro and Mills,
gesync. piano, Florence Narke,
zang, Jack Payne en het B.B.C.-
dansorkest o.a. een Variété-num-
mer van het Alhambra.
11.05. Dnsmuziek door Jay hid-
dens Band uit Carlton Hotel.
11.20—12.20. Jack Hylton's Am-
bassador Club Band o. l. v. Ray
Starita van Ambassador Club.

Motala, 1348 M.

6.20. Harmonicamuziek.
7.05. Cabaret.
8.05. Vocaal concert.
8.20. Militair concert.
9.15. Landbouwwetenschap-
pelijke voordracht.
10.00. Voordracht.
10.30. Concert door Garaguly's
Orkest.

Parijs „Radio Paris”, 1744.17 M.

8.20. Persberichten.
11.05. Berichten en Koersen.
12.50. Gramofoonmuziek.
1.20. Koersen en Berichten.
1.25. Voortzetting van het
Concert.
2.20. Koersen.
3.50. Koersen.
4.05. Concert door het Radio-
Orkest.
5.15. Berichten en Koersen.
6.50. Koersen.
6.55. Gramofoonmuziek.
7.45. Landbouwberichten en
wedrenuitslagen.
8.05. Koersen, Sport- en
Nieuwsberichten.
8.20. Literaire kroniek.
8.50. Koersen.
8.55. Concert door het Radio-
Orkest, onder leiding van den Hr.
Koderic, met medewerking van J.
Doyen, piano; Melle Germaine
Pape (van de Opera) en den heer
Morturier, zang.
In de pauzes: Nieuwsberichten.

Woensdag 31 Juli

Berlijn, 418 M.

Van 11.30—12.50. Dansmuziek
door de kapel Otto Kernbach. In
de pauze: Beelduitzending.

Brussel, 511,9 M.

5.20. Concert door het Radio-
trio m. m. v. Mlle. Marg. Brullez
(zang).
6.20. 1914 — Het ultimatum aan
België. Caauserie door Albert
Pouckart.
6.35. 1914 — De eerste dagen
van den oorlog in België. Cause-
rie door André Guey.

6.50. Gramofoonmuziek.
7.50. Radio-kroniek.
7.50. Radio-kroniek.
8.35. Concert m. m. v. de heer-
ren Winifred Small (viool) en
Maurice Colle (piano).
9.20. Uitzending van het conc-
ert in de Kurzaal te Ostende o.
l. v. de heer Toussaint de Sutter.
Na afloop: Nieuwsberichten.

Daventry Exp., 479,2 M.

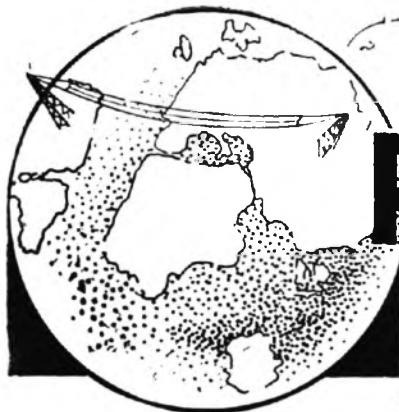
4.20. Concert door het Militair
Orkest van Birmingham o. l. van
W. A. Clarke, met medewerking
van Joseph Yates (zang).
5.20. Dansmuziek door Jack
Payne en het BBC-Dansorkest.
5.50. Kinderuurtje.
6.35. Tijdsein van Greenwich,
weerbericht en nieuwsberichten.
6.50. Dansmuziek door Jack
Payne en het BBC-Dansorkest.
7.20. Lichte muziek door Pat-
tison's Salon Orkest onder leiding
van Norris Stanley. Solisten: Harry
Miller (cello); Norris Stanley
(viool) en Charl. Badham (piano).
8.20. Ingredient X. Een spei-
van de stad, de zee en de wilder-
nis. Speciaal voor de radio ge-
schreven door L. du Garde Peach.
9.10. Vaudeville. Medew.: El-
sabeth Douglass-Reid (karakterstu-
dies); Penrose en Whitlock (Two
old sports); Toni Farrell (piano-
syncopen); Nelson Jackson (cha-
racterier); He en She in Odds and
Ends, Philip Brown's Dominoes
Dance Band.
10.20. Weerbericht en nieuws-
berichten.
10.35. Dansmuziek door Teddy
Brown en zijn orkest van Ciro's
Club.
11.20—11.35. Reg. Batten en
zijn orkest van het New Princes
Restaurant.
11.35—12.05. Beelduitzending.

Frankfurt, 421,3 M.

4.35—6.20. Concert door het
Radio-orkest m. m. v. Herm. Con-
selmann, zang. Aan den vleugel:
Artur Haagen.
6.50—7.20. Voordracht.
7.20—8.00. Hoorspelen en saty-
ren van Alfred Auerbach.
8.00—8.20. Zeitberichte V. An-
sprache des Papstes an die Schüler
von Montagne.
8.35—9.50. Concert Eduard
Clark.
9.50. Concert. Zie Stuttgart.

Hamburg, 372 M.

4.35. Kurconcert vanuit Oost-
zeebad Laboe.
5.20. Kurconcert uit Bad Harz-
burg, pitgevoerd door het Kur-
orkest o. l. v. Erich Peter.
8.20. Dansmuziek.
9.05. Schaakcauserie door Wil-
hald Roese.
7.20. Prof. Dr. Otto Lauffer:
Was ist Niederdeutsch?
7.45. Kurt Siemers. Leiden, eine
holländische Muesenstadt. Voor-
dracht met muzikale illustratie.
8.10. Marktberichten.
8.15. Weerbericht.
8.20. Plattdeutsch.
9.20. Exotische dansen, uitge-
voerd door het Scarpa-orkest.
10.20. Actueel uurtje: Inter-
views en actuele verhandelingen,
nieuwsberichten, weerbericht, di-

RADIO WERELD

Weekblad voor Nederlandsche
Radio-Amateurs en Luisteraars

25 JULI 1929

No. 30

ZESDE JAARGANG

<p>ABONNEMENT NEDERLAND / 7.50 PER JAAR / 4.— PER ½ JAAR BUITENLAND EN N.O.-INDIË: / 12.— PER JAAR LOSSE NUMMERS / 0.25 (IN BELGIË FR. 4.—)</p>	<p>REDACTIE: N.Z. VOORBURGWAL 250, AMSTERDAM (C.) TELEFOON 37121</p>	<p>ADMINISTRATIE: ENGERS & FABER N.Z. Voorburgwal 250, AMSTERDAM (C.) TELEFOON 37121 - GIRONUMMER 41280 Abonnementen kunnen op elk tijdstip ingaan, doch eindigen op 30 Juni of 31 December. Zonder opzegging, vóór een dezer data, worden zij stilzwijgend verlengd</p>
<p>ALLE RECHTEN OP DEN INHOUD WORDEN VOORBEHOUDEN — NADruk VERBODEN</p>		

WAT DE KOMENDE I.R.T.A. BRENGT

UITZENDINGEN UIT EEN MODEL-STUDIO VAN DEN N.D.O.

*MIJNHEER M.M. OP DE I.R.T.A.
VOOR IEDER TE SPREKEN*

DE vierde Internationale Radio Tentoonstelling te Amsterdam belooft al haar voorgangsters in de schaduw te stellen. De groote belangstelling, die de handel voor deze expositie toont, bewijst wel, dat men zich in deze kringen bewust is van de ernstige en langdurige voorbereiding, die de directie aan het welslagen van deze tentoonstelling ten grondslag legt. Het resultaat zal dan ook een evenement op radio-gebied zijn, dat van diepgaande betekenis voor den geheelen radio-handel en het geheele radio-amateurisme zal zijn. De belangrijkste radio-industrieën in binnen- en buitenland zullen aanwezig zijn en talloze, verrassend nieuwe mogelijkheden zullen daar voor het eerst aan het publiek getoond worden.

De vierde Irta brengt n.l. een serie at-

tracties, welke voor Holland nog geheel nieuw zijn en die niet na zullen laten duizenden naar deze Amsterdamsche expositie te trekken. Zelfs hen die hunne belangstelling niet verder dan tot „luisteren” uitstrekken. Wij willen hier reeds een tipje van den sluier oplichten.

Onze lezers zullen zich nog wel allen onze April-grap herinneren, den mechanischen mensch, naar de initialen van ons blad, de Heer Erwee genaamd, die op den eersten April een wandeling zou maken over het trottoir voor onze redactie-bureaux. Deze fantasie-creatie van den technischen staf van Radio-Wereld liet niet na een groote menigte belangstellenden dien bewustens Zondag voor ons gebouw te verzamelen. Maar deze mechanische mensch heeft toch nog een andere verrassing gebracht, dan de mededeeling aan de verzamelde menigte, dat het dien dag 1 April was. De directie van de Irta

ontving namelijk na publicatie van haar tentoonstellingsplannen bezoek van één onzer bekende radio-constructeurs, die reeds meerdere malen bij het huwelijk van radio en mechanica de rol van bemiddelaar vervulde. Deze bood niet meer of minder aan, dan de „joke” van Radio-Wereld tot werkelijkheid te maken en een mechanischen mensch te construeeren, die onder meer in staat zal zijn geregeld met de bezoekers van de vierde Irta te converseeren.

Hoewel de uitvoering van dit idee groote uitgaven vereischte, meende de tentoonstellingsorganisator deze interessante mogelijkheid aan het publiek niet te mogen onthouden en zoo hebben wij dezer dagen reeds een eerste onderhoud gehad met den mechanischen Irta-mensch.

Daarnaast zal een andere nieuwigheid op deze tentoonstelling de aandacht vragen. Wie ooit eens in de gelegenheid geweest is de correspondentie van een omroepvereniging gade te slaan, zal verbaasd gestaan hebben over de vele verzoeken, die dagelijks binnen komen om

ORCHESTRA

GRAMOFOONVERSTERKERS EN RAAMONTVANGERS

FIRMA G. FELLINGA, TECHNISCH HANDELSBUREAU
CORNELIS TROOSTSTRAAT 25, AMSTERDAM, TEL. 22122

een bezoek aan de studio te mogen brengen en met eigen oogen eens te mogen gade slaan, op welke manier de klanken aan de golvende aether worden toevertrouwd. Maar om begrijpelijke redenen is het meestal niet mogelijk aan dergelijke verzoeken te voldoen, want staat men het eenmaal toe, dan rijst de stroom van gegadigden onrustbarend. Bekend met deze belangstelling van het publiek heeft de Irta-directie een plan uitgewerkt voor een glazen studio, waarbij dus het publiek in de gelegenheid zal zijn de uitzending gade te slaan. In een aangrenzend vertrek zou dan de complete contrôle en versterkerinrichting opgesteld moeten worden. Een overzicht der radio-techniek, dat tot nu toe alleen bereikbaar was, voor hen, die in de cuisine van het omroepbedrijf toegang hadden. De Nederlandsche Draadlooze Omroep, aan wien dit plan voorgelegd werd, bleek van stonde af aan hiervoor groote belangstelling te hebben en nadat eenige technische en voorbereidende besprekingen vooraf gegaan waren, werd definitief besloten op de Irta een N.D.O. model studio in te richten, die afwisselend door den K.R.O. en de N.C.R.V. gebruikt zal worden voor hun dagelijksche uitzendingen. In stede van de studio's in Amsterdam of Hilversum zal gedurende de tentoonstelling uitsluitend gebruik gemaakt worden van de glazen studio, die daar opgesteld wordt. Thans zal het publiek, dat zich tot op heden tevreden moest stellen met de beschrijving van het omroepbedrijf door den Amsterdamschen journalist Sand, in de gelegenheid zijn met eigen oogen eens gade te slaan op welke minutieuse wijze de omroep door den K.R.O. en de N.C.R.V. verzorgd wordt en welke technische uitrusting wel noodig is, om het schijnbaar zoo simpele feit van een radio-uitzending tot stand te brengen. Ook de moderne contrôle en versterkerinrichting zullen door de Nederlandsche Seintoe-stellen Fabriek daar worden opgesteld en bediend. Het geheel zal dan ook een interessant en duidelijk overzicht bieden over de wijdvertakte en modern geoutilleerde organisatie, die het instituut van deze omroepverenigingen heeft gesticht. Wij twijfelen er niet aan of deze mogelijkheid om den radio-omroep eens persoonlijk van nabij gade te slaan, zal door velen op hoogen prijs gesteld worden. Het is een kans, die in Europa nog slechts een enkele maal op de Engelsche radiotentoonstelling geboden is en die alle luisteraars een denkbeeld zal geven van den zwaren

taak, die op de schouders van eene omroepvereniging rust. Vooral wanneer zij, zooals hier het geval is, zich steeds aan wil passen aan de nieuwe mogelijkheden die de techniek biedt.

Al verlopen er nog enkele maanden, eer de vierde Irta haar poorten opent, toch blijkt wel uit het bovenstaande reeds, dat de organisatie van deze expositie in volen gang is. Er wordt hard en onafgebroken gewerkt aan het doel, dat de organisator zich voor oogen gesteld heeft, ons land een radiotentoonstelling te bieden, die in alle opzichten een waardig beeld zal geven van de vooraanstaande positie, die ons land op het terrein van de draadlooze inneemt.

NIEUWE ACTIVITEIT OP HET GEBIED VAN KLANK-FILM EN GRAMOFOON

Naar de Tel. verneemt heeft de Tobis-Klang-film-groep voor het komende herfstseizoen een uitgebreid productieprogramma opgesteld, waarvan de hoofdpunten hier volgen.

Met de Greenbaum Film Mij. worden twee groote films opgenomen; één film wordt gemaakt in samenwerking met het Emelca concern; één met de Agfa Film Gesellschaft. In samenwerking met Felner en Schomlo heeft Tobis een z.g. superfilm opgenomen, Bruid No. 68, waarin Conrad Veith de hoofdrol vervult. Voorts is er, onder regie van Reichmann een film opgenomen, waarin Richard Tauber speelt en zingt. Te zamen met de Derussa (Deutsch-Russische Film Allianz) worden twee Russische geluidsfilms opgenomen.

Naast deze groote hoofdnummers is er thans een geregelde productie van bijfilms, waarvoor een contract is gesloten met het Deutsche Lichtspielsyndikat, dat de beschikking heeft over meer dan 700 theaters in Duitschland. Deze productie omvat 52 films per jaar. Ten slotte worden er in Parijs door de Films Sonores Tobis, een dochtermaatschappij van het Tonbild Syndikat, twee films opgenomen.

Deze geheele productie, waarvan de meeste groote films reeds thans gereed zijn, komt in den herfst in omloop. Tegen het einde van het jaar zal men in Duitschland alleen 250 theaters voor het vertoonen van Tonbildfilms hebben ingericht.

De Ultraphoon Mij., die eveneens tot de accoustiekgroep behoort, zal op de a.s. Leipziger Messe met haar eerste grammofoonplaten komen; hiertoe behooren 112 nieuwe opgaven, met alle mogelijke onderwerpen.

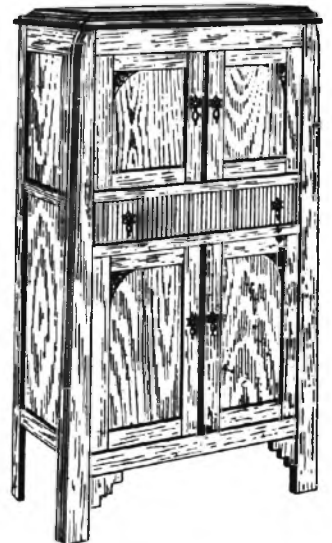
De Ultraphoon Mij. is voorts begonnen met de vervaardiging van elektrische grammofoons in combinatie met radio-ontvangsttoestellen, welke toestellen tegen buitengewoon lage prijzen in den handel gebracht zullen worden.

In de derde plaats onderhandelt de accoustiekgroep, via het Tonbild Syndikat, met Zeiss Ikon, over het vervaardigen van geluidsfilm-projectietoestellen voor huise-lijk gebruik, de detailprijs van deze toestellen zal 650 à 725 Mark bedragen.

En ten slotte is men bezig in Engeland en Frankrijk dochtermaatschappijen op te richten voor de vervaardiging van Ultraphoonplaten; de desbetreffende onderhandelingen hebben een gunstig verloop.

Wat de in Amerika gevoerde besprekingen betreft, vernemen wij dat deze geheel naar wensch verlopen. De tot dusver bereikte resultaten hebben betrekking op detailkwesties; na de zomermaanden verwacht men tot een algemeene overeenkomst te kunnen geraken.

RADIOKASTEN EN RADIOMEUBELFABRIEK J. BRIEDÉ ROTTERDAM GAFFELDWARSTR. 10

MODEL 280

Hoogte 120 cM., breedte 65 cM., diepte 37 cM., Ebonietmaat 50/25 cM.; ook voor andere maten te leveren. Draaiend deksel met versteklijst. Zeer soliede uitvoering

PRIJS f 36.—

Ook verkrijgbaar
te **AMSTERDAM: Kinkerstr. 91**
te **DEN HAAG: Ged. Gracht 23/25**

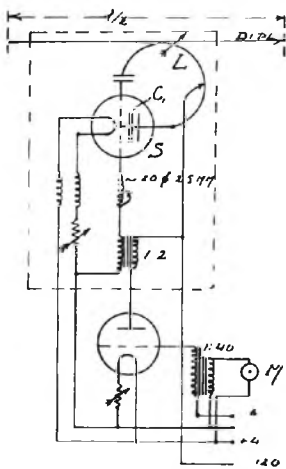
HET WERKEN MET ULTRA-KORTE GOLVEN

door Dr. ERNST BUSSE, Techn. Phys. Instituut Jena

Beschrijving van een zend- en ontvangapparaat

IN ons vorig artikel *) heb ik reeds eenige algemeene bijzonderheden en waarnemingen over het wezen der ultra-korte golven medegedeeld. Daarbij werd de bouwbeschrijving van een ultra-korte golfontvanger en -zender in het vooruitzicht gesteld en deze zal ik thans in het volgende geven.

Duidelijkheidshalve zij medegedeeld dat wij voor *zender en ontvanger* aanvankelijk aparte toestellen gebruikten. De zender was hierbij volgens het schema van fig. 1

geschakeld. Aan de lamp S is de trillingskring, die door de buitenste zelfinductie L en de binnenste lampcapaciteit C_1 gevormd wordt, bevestigd. De anodespanning wordt in het neutrale punt van de trillingskring toegevoerd. Teneinde de anodespanning van het rooster verwijderd te houden, is de zelfinductie L door een blokcondensator CB onderbroken. Alle toevoerdraden naar de lamp voeren over smoorspoelen zoodat de batterijleidingen in sommige gevallen niet als antenne kunnen werken. De afstemming op verschillende golflengten geschiedt door het verwisselen der zelfinductie.

Het overige kan men uit het schakelschema zien.

De vroegere ontvanger had vier lampen. Daarvan diende de eerste als detectorlamp, de tweede voor het opwekken van hulpfrequentie voor de superregeneratie. De derde en vierde waren normale laagfrequent trappen.

Het schakelschema ziet men in figuur 2 afgebeeld. Hierbij zij het volgende opgemerkt. Aan de detector A bevindt zich op de zelfde wijze als bij de zender de trillingskring, echter is parallel aan de binnencapaciteit der lamp een afstemcondensator Ca geschakeld. Ter reguleering van de terugkoppeling dient een tweede kring (L_2C_2), die aan de trillingskring gekoppeld is via de anodetoevoer.

Beide kringen dienen *niet* inductief met elkander gekoppeld te worden.

Nu kunnen er zich twee gevallen voordoen. Het kan voorkomen, dat de detector bij toepassing van de juiste spanning voortdurend genereert en slechts ophoudt, indien men de tweede kring (L_2C_2) op de zelfde frequentie afstemt.

Hij werkt dan als absorptiekring. Kiest men echter het aftakpunt aan de detector trillingskring anders, dan doet zich het tweede geval voor: de detector genereert *niet*, omdat de leiding naar de anodebatterij te veel energie onttrekt. Eerst, indien men de tweede trillingskring op de zelfde golflengte afstemt, vangt het genereren aan.

In dit geval werkt L_2C_2 dus als „Sperkring”. Teneinde nu de trillingen van de detector, zooals het bij de superregeneratie-ontvangst noodzakelijk is, periodiek te doen aanvangen en ophouden, wordt in het geteekende schema de anodespanning door een wisselspanning „überlagert”. Opdat deze wisselspanning door haar eigen toon niet stoort, wordt ongeveer een frequentie van 50.000 perioden gekozen.

Het overige is met behulp van het schema te volgen.

Gedurende het verdere verloop van mijn proefnemingen bleek het nu, dat het voor superregeneratieve-ontvangst onder bepaalde omstandigheden voordeliger is, om de gelijkrichting niet met de genereer-

rende ontvanglamp, doch met een bijzondere detectorlamp te verrichten. Verder bleek het, dat in dit geval als genereerende ontvanglamp het best een lamp geëigend is, die de meest mogelijke krachtige trillingen kan opwekken, b.v. de RE 134.

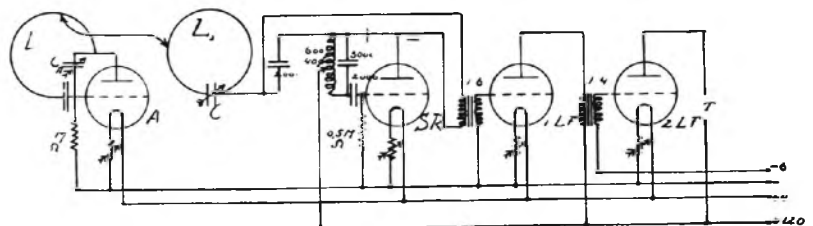
Nu werd echter in de vroegere zender eenzelfde lamptype als *zendlamp* gebruikt. Van zelf kwam ik dus op het denkbeeld, om de ontvanglamp tegelijk als zendlamp te bezigen. Hiertoe wordt uitsluitend de detectorlamp en de superregeneratielamp uitgeschakeld en de laagfrequentversterkerslamp ter versterking van de microfoonwisselstroom bij spreken, of van de zoemtoon bij telegrafie.

Meer dan één trap laagfrequentversterking heeft zich als praktisch onmogelijk uitgewezen. Eveneens kon bijzondere reguleering van de terugkoppeling door een tweede korte golf-kring achterwege blijven. Op deze wijze ontstond het schakelschema volgens figuur 3.

Ter verduidelijking is in figuur 4 deze schakeling bij zenden en in figuur 5 bij ontvangst nog eenmaal aangegeven.

De zender gebruikt een normale luidsprekerslamp, die niet „ontvoet” behoeft te worden, voor het opwekken der trillingen. Als lamp is de RE 134, of het daarmee overeenkomende type Philipslamp geschikt. De „Durchgriff” mag niet te klein zijn (ongeveer 15%). De lamp wordt niet in een bijzondere houder bevestigd, doch de trillingskring wordt direct aan de lamp gebouwd, zooals men op figuur 6 kan zien. In de zelfinductiebeugel wordt een kleine blokcondensator van ongeveer 200 c.M. capaciteit ingeschakeld. Deze moet doorslagszeker zijn voor minstens de dubbele plaatspanning.

De *afstemcondensator* kan men of op de in figuur 6 aangegeven wijze uit twee

*) Zie Radio-Wereld No. 10 Jaarg. VI.

platen zelf vervaardigen, of daarvoor een in de handel verkrijgbare Neutrodyne-condensator gebruiken. Ook aan deze condensator ligt de volle plaatspanning, zoodat de uitvoering kortsluitingszeker dient te zijn.

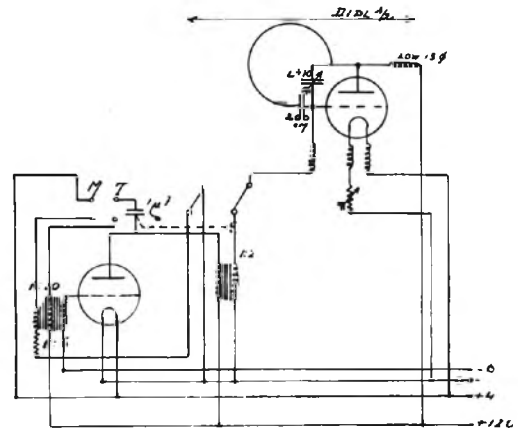
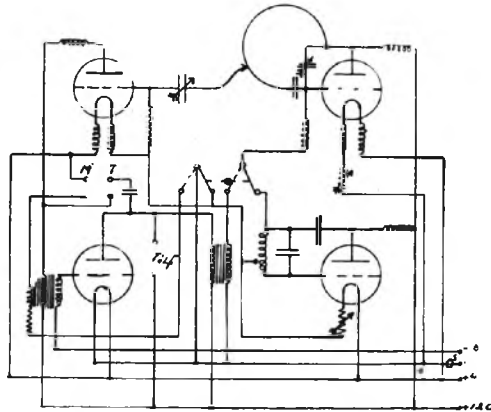
De toevoerdraden naar de lamp zijn alle over kleine spoeltjes van ongeveer 20 windingen bij 15 m.M. doorsnede en 30 m.M. lengte te voeren. Zij kunnen met of zonder kern worden uitgevoerd.

De gloeistroomweerstand dient zoo fijn

plaatst worden. Maakt men deze weerstand variabel, dan is dit een gemakkelijk middel, om de sterkte der modulatie te veranderen.

Het is bij zenders en ontvangers voor ultra korte golven bijna onmogelijk zender en ontvanger zoo constant te houden, dat zwevingsontvangst mogelijk is. Wil men dus morseteekens zenden, dan is het beter, met een hoorbare frequentie in het rythme der morseteekens te moduleren. Voor de opwekking van de toon wordt

citeit en een spoel van ongeveer 600 windingen van 40 m.M. doorsnede gebruiken. De spoel heeft aftakkingen bij 200 en 400 windingen. Als spoel kan men b.v. de wikkeling van een middelfrequent transformator van een superheterodyne-ontvanger gebruiken. De anode en met de trillingskring over een doorslagzekere blokcondensator verbonden. Aan de andere kant wordt de plaatspanning via een goede smoorspoel van ongeveer 700 windingen bij 20 m.M. doorsnede (men kan ook een

mogelijk bij te regelen zijn, daar hij later voor de reguleering bij de ontvangst dient.

Als antenne dient een metalen staaf, die ongeveer een halve golflengte lang gemaakt wordt. Men kan deze zoo uitvoeren, dat hij evenals een photographisch statief op verschillende lengten instelbaar is.

Voor de modulatie van de zender zijn naar het mij uit ervaring bleek aan het rooster aanzienlijke spanningen noodig. De microfoonstroompjes moeten dus laagfrequent versterkt worden. Als ingangstransformator wordt bij de laagfrequent versterker een normale transformator gebruikt, die ongeveer een verhouding van 1—6 bezit. Op de spoelen van deze transformator wordt een derde wikkeling aangebracht van ongeveer 200—400 windingen dun koperdraad. Deze draad kan of met zijde of met emaillelak geïsoleerd worden. De dikte er van is niet van belang en kan b.v. 0.1 m.M. bedragen.

Aan deze wikkeling nu wordt volgens de in het schakelschema aangegeven wijze de microfoon zóó aangesloten, dat de accu ook voor de voeding van de microfoon gebruikt wordt. Daar nu de meeste microfoons over het algemeen voor kleinere spanningen zijn ingericht, moet in de toevoerleiding nog een weerstand ge-

eveneens de laagfrequentlamp gebruikt. Het is immers bekend, dat een slecht gebouwd laagfrequentversterker gillen kan. Dat zal in ons geval uitgebuit worden, om de laagfrequentversterker in een passende manier terug te koppelen, dat zij op de in de figuur 4 aangegeven wijze, of zoo, dat men de aansluiting volgens de met stippeltjes aangeduide methode maakt.

Het overige ziet men uit het schema.

Of de zender goed gemoduleerd is, kan men vast stellen, door dat men in het midden van een tweede dipool een detector schakelt en beide zijden van dezen detector met een telefoon verbindt. De juiste afstemming van de zenddipool is te bepalen, doordat de anodestroom van de zendlamp bij het beproeven van een der einden van de dipool met de hand, aanzienlijk verandert.

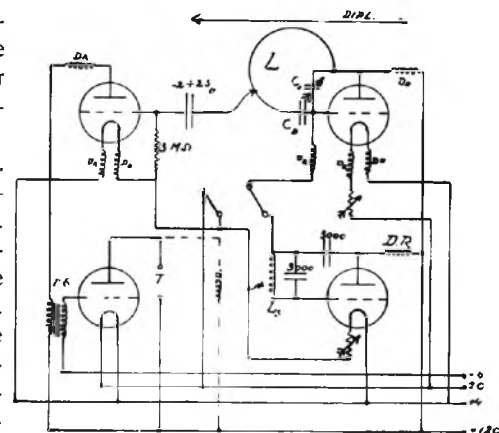
De ontvangschakeling toont figuur 5. De zendlamp is nu ontvanglamp geworden. Alles blijft overigens onveranderd. Haar rooster ligt nu niet aan de transformator der laagfrequentlamp, doch aan de trillingskring der superregeneratieve lamp.

De superregeneratielamp is volgens de bekende „Dreipunkt-schakeling” geschakeld. Als trillingskring kan men een blokcondensator van ongeveer 3000 M. capa-

telefoonspoeltje gebruiken) toegevoerd. De superregeneratielamp moet een golf van ongeveer 4—10000 Meter lengte produceeren. Op de lengte komt het niet precies aan, slechts dient de trilling voldoende krachtig te zijn, om de ontvanglamp voldoende te sturen.

De gloeidraden der superregeneratielamp worden niet direct met de batterijleiding verbonden. Doch via een omschakelaar, zoodat de lamp bij het zenden uitgeschakeld kan worden. Het zelfde geldt voor de stroomvoorziening van de detectorlamp.

De detectorlamp wordt door middel

van een zoo kort mogelijke leiding met de trillingskring van de ontvanglamp verbonden. In deze leiding wordt een doorslagszekere neutrodyncondensator van ongeveer 2—25 cM. capaciteit ingeschakeld.

Door verandering van deze condensator kan de koppeling variabel gemaakt worden, en daarmee kan ook bij ontvangst de terugkoppeling fijn genoeg geregeld worden. De afvoer van de roosterstroom geschiedt via een normale hoogohmigen weerstand. De overige leidingen naar de lamp kunnen weer over smoorspoelen gevoerd worden, deze zijn echter niet bepaald noodig. Zij worden evenals de zendspoeltjes uitgevoerd. Voor de koppeling met de laagfrequentversterker wordt de reeds vermelde transformator, waarop de derde wikkeling opgebracht werd, gebruikt. De telefoon ligt parallel van de transformator en de andere van de laagfrequentlamp.

De montage kan over het algemeen op droog hout geschieden, het is echter voordeliger, de onderdeelen van de korte golfkring op goed isolatie materiaal te monteren. Een voorbeeld van de montage-

Bij de ontvangst gaat men op de volgende wijze te werk:

In de eerste plaats wordt de stroom van de ontvanglamp ingeschakeld, de superregeneratielamp blijft uitgeschakeld. Bij juiste schakeling en gebruik van goede lampen zal men kunnen vaststellen, dat de korte golfamp bij een bepaalde stand van de gloeistroomweerstand begint te genereren. Dit kan men constateeren met behulp van een milli-ampèremeter in de anodeleiding of door het typisch kraken bij het aanraken van de trillingsknop. Indien het aanvangspunt is ingesteld, geeft men ook de superregeneratielamp de noodige stroom.

In het oogenblik, dat deze met genereren begint, wordt in de telefoon een luid *geruisch* gehoord. Dit geruisch is kenmerkend door de superregeneratieve ontvangst en bewijst, dat de ontvanger juist werkt.

Daar het waarschijnlijk door minimale ongelijkheden in de emissie der lampen veroorzaakt wordt, laat het zich practisch niet elimineeren, zonder de ontvangst te verminderen.

ontvangen wordt houdt het ruischen bijna steeds geheel op. Slechts bij een zwakke ontvangst is het niet mogelijk dit verschijnsel te elimineeren.

Voor de fijnregeling van de ontvanger kan men de detectorcondensator gebruiken. Bij de omschakeling van de ontvanger op zender moet de korte golfamp, om zooveel mogelijk energie af te geven, ook zoo veel mogelijk gloeistroom toegevoerd krijgen. Voor een tweeden omschakelaar kan men de gloeistroomweerstand van de korte golfamp bij het *zenden* eventueel kort sluiten.

Op deze wijze spaart men zich de anders noodzakelijke regulering van de gloeistroomweerstand bij de ontvangst.

Met den hier beschreven apparaten zijn tot nu toe afstanden tot 103 Kilometer overbrugd geworden, doch, daarbij is het — zooals wij reeds in een vorig artikel opmerkten — noodzakelijk, dat zender en ontvanger elkander theoretisch „zien” kunnen, dus niet onder de horizon liggen.

Bij een zoo goed mogelijke en capaciteitsarme uitvoering van verbindingsdraden en een oppervlakte van de trillingskring van ongeveer 30 m.M.², kan men met het beschreven apparaat een golflengte van plm. 3 Meter opwekken. Voor langere golven moet de zelfinductie van den trillingskring verlangd worden. De lengte der golf kan men ongeveer daar aan onderscheiden, dat, indien de dipool goed is afgestemd, zijn lengte ongeveer met de halve golflengte overeenkomt.

Andere meetmethoden en hulpapparaten worden later beschreven.

.....

NEDERLANDSCHE BOND VAN RADIOHANDELAREN

De eerstvolgende examens ter verkrijging van de diploma's Radio-Technicus en Radio-Monteur zullen plaats hebben te Amsterdam, en wel:

Voor Technici:

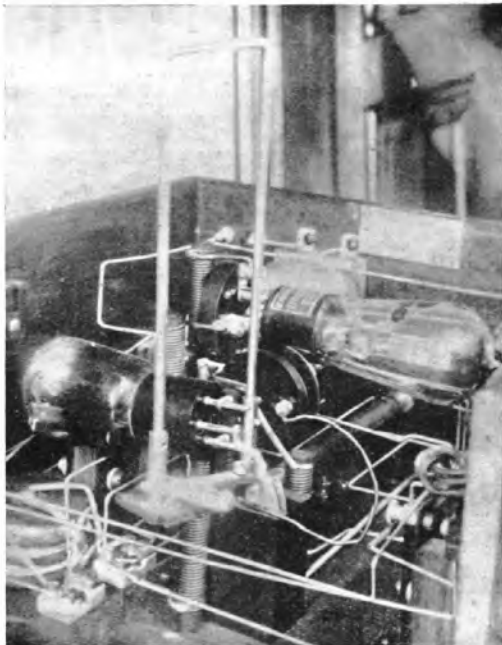
schrift. gedeelte, 6 Augustus;
pract. en mond. gedeelte, 27 of 28 Aug.

Voor Monteurs:

schrift. gedeelte, 7 Augustus;
pract. en mond. gedeelte, 29 of 30 Aug.
Einde inschrijvingstermijn: 31 Juli.

Examengeld: technici f 20.—, monteurs f 15.— (Giro 117524).

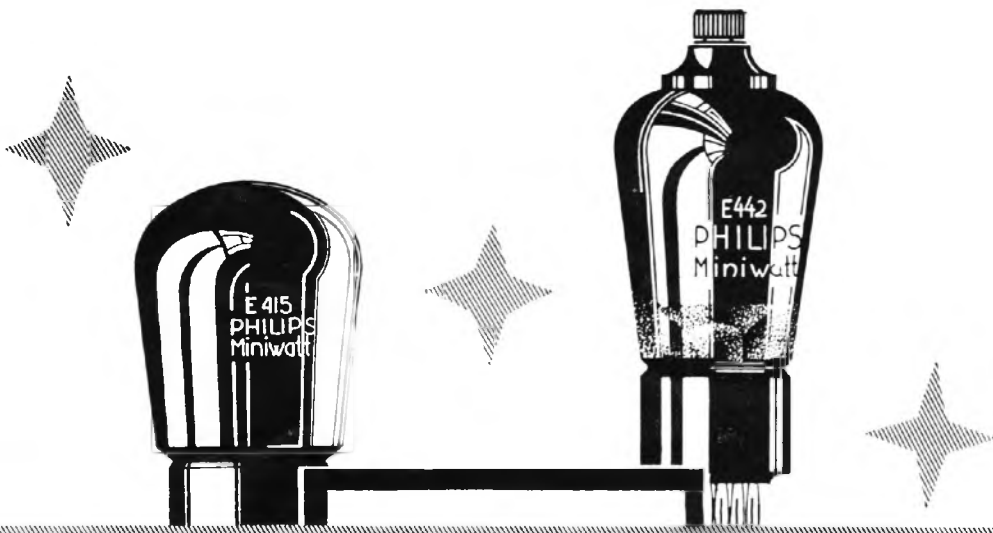
Correspondentie te richten aan het Bondssecretariaat: Spuistraat 34, A'dam.

mogelijkheid toont wederom figuur 6. Daar de bouw van het apparaat slechts door ervaren amateurs kan geschieden, kan hier het aangeven van maatteekeningen achterwege gelaten blijven, daar deze maten door den ervaren amateur wel niet opgevolgd worden.

Nu begint men met de afstemming. Daarbij zal men licht door verandering van de ontvanglamp gloeistroom of van de detectorcondensator, of ook de dipoolleiding, het sterke ruischen steeds intact kunnen houden.

Zoodra nu een ongemoduleerde golf

**PHILIPS „Miniwatt” Wissel-
stroom Wonderserie heeft de
radio-ontvangst een sprong
vooruit gebracht.**

Deze lampen
geven een zeer
krachtige ver-
sterking, bevor-
deren 'n natuur-
getrouwe weer-
gave en hebben
een langen le-
vensduur.

PHILIPS

„MINIWATT”

De toonaangevende lamp op de wereldmarkt

KORTE GOLF-AMATEURISME

door M. W. H. DE GORTER

DE warme dagen van den laatsten tijd hebben niet nagelaten overal hun invloed op te laten gelden en ook op de Ultra-K. G. meer in het bijzonder het amateurverkeer, was het wel degelijk merkbaar. Niet zoozeer wat de ontvangst betreft. Zeker er loopen zoo nu en dan van die pittige kraakjes door de ontvangst. Maar dat bedoel ik niet. Wat opviel, was dat er in de vroege avonduren, dus zoo tusschen 8 en 11 uur zeer weinig stations te bekennen waren. Na middernacht echter, als de temperatuur wat meer geschikt geworden was, om in kleine kamertjes zonder al te veel benauwdheid te kunnen verblijven, groeide het aantal gestadig aan en daar de temperatuur van 's nachts meestal behaaglijk is, heb ik enkele nachten kunnen constateeren, dat bij sommigen dan het idee van tijd eenigszins op de achtergrond geraakt. En zoo gebeurde het dan, dat amateurs, die zoo 's nachts om even over 12 begonnen waren tot 5 uur in den morgen in de lucht bleven, een prestatie, welke wel de moeite waard is om vermeld te worden en die we alleen kunnen verwachten van de ras-echten.

En wat er 's nachts zoo al weer te hooren is? Nu er is werkelijk op het oogeblik afwisseling genoeg, want toen ik Zaterdagnacht 13 Juli weer eens op onderzoek uittrok, was er genoeg in de lucht na 12 uur. Vanzelfsprekend zijn daar in de eerste plaats de Franschen en Belgen, die nagenoeg altijd hier hoorbaar zijn en aan de hooge kant der 40 M. band te zoeken zijn. Verschillende zelfs op 45 en 46 M. Meestal werken zij met elkaar en daarom viel het mij juist zoo op, dat ditmaal de eerste, dien ik hoorde, het Hollandsche station PAGOR aanriep en hiermede in qso bleek te zijn. Voorts hoorde ik nog een Hollander, wiens roepletters echter niet goed overkwamen, in verbinding met een Duitscher. Er schijnt dus ook door onze Hollandsche phoniestations veel op buitenlanders geloerd te worden, doch gelukkig vergeten zij ook hun landgenooten niet, want blijkens ingekomen berichten werden ook verschillende binnenlandsche phonie qso's tot stand gebracht over 100 à 150 K.M. afstand met gebruikmaking van de 40 M. golf. Dit wil dus zeggen, dat de condities voor deze golf weer

wat gunstiger zijn geworden over het algemeen.

Naast de Franschen en Duitschers zijn vanavond ook verschillende Engelsche stations weer goed hoorbaar en zoo komt de muziek van 6WF al bijzonder mooi gemoduleerd en sterk door. Zijn spraak is iets minder maar toch nog goed helder en verstaanbaar, terwijl weinig last wordt ondervonden van QRN of QRM. Hij is een der eersten vanavond en wordt al spoedig aangeroepen door zijn landgenoot 6UU die als van ouds weer eens te herkennen is aan zijn neusklink. Dat hij er maar niet in slaagt deze weg te werken moet hoogst waarschijnlijk worden toegeschreven aan de door hem gebruikte microfoon, of anders aan den stem van den operator en dan is er heelemaal niets aan te doen, of hij moet een YL voor de mike zetten. Bij 6UU constateer ik een weinig fading, iets wat bij 6WF niet het geval was. Plotseling wordt mijn ontvangst gestoord door een draaggolf en even later hoor ik vlak naast 6UU een Hollander spreken. Even wat afgesteld en ik blijf weer het geluk te hebben een nieuwen amateur te hooren die nog niet eerder door mij gehoord werd en wel PAOQJ, die ik achtereen volgens in verbinding hoor met PAOYW, PAOWQ, daarna PAOEO, waarna ik hem maar heb laten schieten. Duidelijk was hier merkbaar dat het een nieuweling in het vak was. Waar ik dit zoo spoedig aan merkte, zult U vragen? Wel dat is dood eenvoudig. Een geroutineerd amateur begint altijd met aan het andere station, waarmede hij in verbinding komt een volledig rapport te geven en beantwoordt tijdens dat qso ook alle aan hem gestelde vragen. Nieuwelingen echter doen niets anders dan vragen over hun eigen uitzendingen, geven een zeer onvolledig rapport over de ontvangst van het tegenstation, terwijl van de vier vragen van het tegenstation er hoogstens een beantwoord wordt. Gelukkig duurt deze egoïstische periode niet zoo heel lang, want als men maar eenmaal weet, dat de zender goed naar buiten uitkomt, dan wordt het werken al spoedig serieuzer en gaat men vanzelf ook belang stellen in de gedragingen van den anderen zender. 6WF is intusschen gereed gekomen met 6UU en roept nu

5AS aan, doch deze heeft geen tijd voor hem, want hij is juist bezig om te trachten in qso te komen met een Deensch station. Er zijn echter meerdere Denen in de lucht, want ook mijn oude vriend OZ7HW hoor ik een oproep doen om met dezen of genen een verbinding te krijgen.

Voeg hier ten slotte nog bij eenige goed doorkomende Spanjaarden en U zult het zeer zeker met mij eens zijn, dat het U.K.G.-gebied weer heel wat interessants ten gehoor kan brengen.

* * *

Wanneer we op bovenstaand verslag eens wat dieper nadenken en hierbij voegen de vele momenteel al geruimen tijd goed doorkomende K. G.-omroepstations van diverse pluimage, dan moeten we daar als vanzelf de conclusie uit trekken, dat het in den handel brengen van K. G.-ontvangers wel loonend moet zijn. En toch is de practijk hier weer in tegenstrijd met de theorie. Verschillende buitenlandsche fabrieken vervaardigen omroepoestellen, maar op het gebied van K. G.-ontvangers is het tot nog toe hoofdzakelijk Nederland, die van zich doet spreken. Hier toch zijn het op de eerste plaats Philips en de N.S.F. die een pracht K. G.-toestel in den handel brengen, terwijl ook de Stokvis K. G.-ontvangers een goede reputatie genieten. En hierbij blijft het zelfs niet. Verschillende groote radiozaken in Amsterdam en den Haag hebben zich op de constructie van een K. G.-ontvanger toegelegd en brengen deze in den handel. Deze laatste toestellen zijn veela tweelampsontvangers in tegenstelling met die van Philips en NSF welke vierlampers zijn. Beschouwen we daarentegen het buitenland, dan hooren we weinig of niets van een serie fabricage van U.K. G.-toestellen. Slechts een enkele Engelschman, als Sqranc en Eddystone waagt er zich aan, maar dan nog niet eens in een geregelde serie fabricatie. Velen vragen zich af, wat hiervan de oorzaak is en toch ligt deze m.i. voor de hand. In de eerste plaats heeft Nederland door zijn koloniën een tamelijk groot afzetgebied aldaar. Doch ook in het land zelf heeft de belangstelling voor de U.K.G. zich verspreid niet alleen onder de echte amateurs, maar ook onder de gewone omroepuisterraars, die

ook wel eens het Hallo Bandoeng willen hooren. In het buitenland daarentegen is de U.K.G. lang zoo populair niet en geeft uitsluitend de rasechte amateur zich op dit terrein. Met genoeg kunnen wij dus constateeren dat Holland op het gebied der U.K.G. nummer één is, zoowel wat betreft zendprestaties als wat betreft ontvangst interesse. Wel is het jammer, dat onze K. G.-amateurs zelden of nooit een kans krijgen als hun Amerikaanse vrienden, die bijv. in de gelegenheid zijn assistentie te verleen bij ontdekkings-tochten, zooals bijv. van Byrd e.d. Maar misschien komt ook zooiets nog wel eens voor hen.

* * *

Eendracht maakt macht zegt men altijd en ook in de amateurswereld is dit spreekwoord van toepassing. Wanneer twee of meer amateurs geregeld met elkaar van gedachten wisselen en tezamen eenzelfde doel nastreven, dan zal dit streven in vele gevallen met succes bekrond worden.

Een typisch voorbeeld hiervan is wel, dat een bepaalde groep Engelsche amateurs, waaronder G5WK, G6HP, G6NT, G6WY, G6QB en nog eenige anderen op de 20 M. band op elk uur van den dag in staat zijn om verbinding te maken met dat deel van de wereld, dat zij wenschen te bereiken. Dit op zichzelf zegt nog niet veel, maar wel, dat al deze amateurs in Londen wonen en wat nog het meest typische van het geheele geval is, zij wonen allen in hetzelfde stadsdeel van Londen, namelijk South Londen.

Eenigermate maakte ik dit eenigen tijd geleden ook mede in mijn eigen woonplaats. Eén der amateurs was op 20 M. gaan werken en zijn moeite werd al spoedig beloond met een verbinding met Indië. Andere amateurs wilden nu natuurlijk ook wel eens met Indië werken; zij kwamen bij elkaar, de een wist dit en de ander dat. Gezamenlijk probeerde men de zenders en het gevolg was, dat spoedig meerderen er in slaagden Indië te bereiken. Ook hier bleek dus weer, dat een clubje meer bereikte, dan een enkeling.

* * *

De vorige maand heeft in Frankrijk een Congres plaats gehad van de Reseau des Emetteurs Francais, waarbij afgevaardigden aanwezig waren van België, Duitschland en Hongarije. Op dit Congres werd bekend gemaakt, dat de Fransche P.T.T. besloten had om alle amateurs, die op

eenigerlei wijze hadden medegewerkt aan de officieele proeven op korte en ultra K.G.-gebied, vrij te stellen van belasting. Alzoo een prachtige erkenning van de verdienste van die amateurs. Op ditzelfde congres werd voorts een motie aangenomen, om te verzoeken, dat de banden, welke officieel zijn aangewezen voor de amateurs, niet door officieele stations zullen worden gebruikt.

Dit is een kwestie, die ook hier wel eens onder de oogen mag worden gezien. Wanneer straks een amateur het waagt om buiten den band te gaan zitten en zoodoende een officieel station stoort, dan loopt die amateur de kans van een boete. Doch wanneer een officieele zender een flink stuk van de toch al niet al te groote ruimte in den toegewezen band in beslag neemt, dan moeten wij daar maar genoeg mee nemen. Ik geloof, dat ook op dit gebied nog heel wat te regelen valt wanneer we eenmaal zover zijn.

ZENDERS VOOR DE MISSIE

Naar uit Italië bericht wordt zou den constructeurs van den vaticaanzender tevens zijn opgedragen een plan te ontwerpen voor een groote serie draagbare zenders, die gemakkelijk te bedienen en zeer bedrijfszeker moeten zijn. Deze korte korte golfzenders zouden gebruikt moeten worden bij de missie in Afrika en China, teneinde de missionarissen in de gelegenheid te stellen met elkaar in contact te blijven en meer voeling met een bepaald hoofdkwartier te behouden. Het zou in de bedoeling liggen in de beide missiegebieden ontvangstations te stichten om den pauselijke zender te beluisteren en vandaar uit de priesters in de binnenlanden op de korte golf op de hoogte te houden. Marconi houdt zich persoonlijk bezig met het uitwerken van dit plan en naar verluidt zou de uitvoering spoedig volgen.

EXAMEN CERTIFICAAT VAN LUISTERAAR

De destijds ten gerieve van de Scheepvaart geopende gelegenheid om, na gehouden onderzoek, een attest van vaardigheid in het opnemen van radio-telegrafische teekens te verkrijgen, is in verband met de tot stand gekomen herziening van het Beveiligingsverdrag vervallen. Te zijner tijd zullen omtrent het examen voor het certificaat van luisteraar, dat daarvoor in de plaats zal treden, nadere mededeelingen worden gedaan.

RADIO HEUSSEN ARNHEM

Alleenverkoop
N.V. ELCO :: ARNHEM

Lagen prijs Hoogste kwaliteit
Langsten levensduur

H.F. lamp H 4.0 . . . f 4.—
Detector A 4.06 . . . 4.—
Weerst. lamp W 4.06 . 4.—
L.F. lamp N 4.06 . . . 4.—
Universaal U 4.10 . . . 5.—
Eindlamp E 4.10 . . . 5.—
Simplotron 4.—
Duplotron 6.—

**Heussen eens
geprobeerd
Voor altijd
gewaardeerd**

EEN SPECIAAL AMERIKAANSCH CONFLICT

Een groot aantal zendstations dat Amerika rijk is, wordt wel het beste aangevoerd door het volgende proces, dat zich dezer dagen te Toronto afspeelde. Een fabriek van staalconstructies aldaar had een speciale afdeling, die zich toelagde op de vervaardiging van antenne-torens voor zendstations. Deze antenne-masten worden geleverd in twee modellen, namelijk voor opstelling op den beganen grond of voor montage op platte daken. Van deze twee typen was een zeer attractieve catalogus samengesteld, waarin deze fabrikant zich de oudste en meest gespecialiseerde firma op het gebied van antenne-torens noemde. Hiertegen is een andere fabriek in verzet gekomen, daar zij uit haar boeken kon aantoonen reeds in 1919 stalen masten voor dit doel geleverd te hebben, terwijl de gedaagde eerst in 1922 zich op deze speciale artikelen is gaan toeleggen. De conclusie van den rechter was dan ook, dat door de uitgifte van den catalogus de specialist op onkiesche wijze reclame gemaakt had en hij werd dien overeenkomstig veroordeeld.

Adverteert niet alleen om nieuwe klanten te winnen, maar ook om de oude cliëntèle te behouden. Bekend blijven moet het parool van den modernen zakenman zijn

TELEVISIE IN ENGELAND

SENSATIONEELE ONTKNOOPING!

BAIRD MOET PLAATS MAKEN VOOR v. MIHALY

DEZE maand zou de Baird International Television Ltd. met de regelmatige televisie-uitzendingen aanvangen, uiterlijk 31 Juli zou de geregelde dienst geopend moeten worden. De demonstraties, die in Maart en April voor de Engelsche postautoriteiten en den Postmaster General in eigen persoon ge-

Baird

geven waren, hadden de overtuiging gebracht, dat Baird op de juiste wijze het televisie-vraagstuk opgelost had. Zijn onderneming genoot dan ook het vertrouwen van alle autoriteiten in Engeland. Het bestuur bestond dan ook louter uit vooraanstaande personen, the Rt. Hon. Lord Amptill, Sir Edward Manville, Lt. Col. George B. Winch en anderen. Reeds sedert enkele weken deden in de kringen der ingewijden de geruchten de ronde, dat de uitvoering van Baird's project niet mogelijk bleek, dat men een te groot optimisme gekoesterd had, aangaande de praktische bruikbaarheid van zijn systeem. Maar de kapitaalcrachtige onderneming, die voor deze techniek opgericht was en die in alles zijn wetenschappelijke en correcte standing ophield, deed nog menigeen aan de juistheid der geruchten twijfelen. De ontknopping is echter niet uitgebleven en heeft in zekeren zin een zeer sensationeele wen-

ding genomen. Telegrammen uit Engeland brachten in het midden der vorige week reeds de tijding, dat de Postmaster General en bovendien de B.B.C.-leiders de voorloopige vergunning van Baird ingetrokken hebben, en de zaak voor onderzoek teruggewezen werd naar den technischen dienst der posterijen. Was dit bericht al weinig rooskleurig, het vervolg zou nog duidelijker wijzen op een volkomen fiasco van Baird's plannen. Want wees bovengenoemd bericht erop, dat Baird met zijn televisieplannen thans opnieuw den bureaucratischen weg met zijn vele tijdroovende beschouwingen en onderhandelingen zou moeten afleggen, de mogelijkheid bleef nog bestaan voor de Baird International Television Ltd. om het project voor practisch gebruik uit te werken. Maar de jongste berichten toonen aan, dat deze terugwijzing meer was dan een beleefd ingekleede mededeeling, dat men zijn televisiesysteem nog niet volkomen bruikbaar achtte.

Thans blijkt dat de Engelsche autoriteiten, teleurgesteld door het langzame tempo, waarin Baird de dagelijksche uitzendingen voorbereidde, hun aandacht zijn gaan besteden aan de keurige resultaten, die de Hongaar Denes von Mihaly op het Deutsche station Witzleben bereikte, resultaten, die dezen technicus in Duitschland vrijwel het monopolie voor de televisie-uitzendingen verschafte.

In Engeland was men over de resultaten van von Mihaly zoo te spreken, dat een speciale studiecommissie begin Juni een bezoek aan von Mihaly gebracht heeft. De ervaringen van deze commissie werden aan den Postmaster General in een lijvig rapport voorgelegd, waarin geadviseerd werd Baird een ultimatum te stellen, dat hij binnen drie weken een demonstratie zou geven, waarbij de eischen door de commissie, die von Mihaly bezocht, zouden worden vastgesteld. Baird heeft hieraan niet kunnen voldoen, het tijdsbestek, dat hem gegund werd, zou te kort geweest zijn, maar het mislukken der demonstratie was de onmiddellijke oorzaak van het bovenvermelde besluit. Hierop werd Denes von Mihaly, die zich reeds vroeger principiëel bereid verklaard had voor de Engelsche autoriteiten te

gaan werken, verzocht onmiddellijk over te komen en heden vertoeft von Mihaly dan ook te Londen, waar zijn volledige apparatuur reeds in het nieuwe zendstation van de B.B.C. wordt opgesteld.

In April bezocht één onzer medewerkers Denes von Mihaly en aanschouwde daar met eigen oogen de resultaten, die deze uitvinder toen reeds bereikt had. Wij verwijzen in dit verband nog naar ons nummer van 28 Maart waarin door v. M. persoonlijk zijn uitvinding beschreven werd. De zender, door hem ontworpen bestaat uit:

a. De beeldverdeelinrichting, welke de beelden binnen $\frac{1}{16}$ seconde in heele kleine lichtpuntjes verdeelt.

Denes von Mihaly

b. Een lichtgevoelige inrichting, welke met de afzonderlijke lichtpunten van het beeld overeenkomende stroomimpulsjes doet ontstaan. Hiervoor wordt een buitengewoon gevoelige photocel gebruikt, en een bijbehorende versterkinginrichting.

c. Een synchroniseeringsinrichting, waarvan het principe op een z.g. phonisch rad van P. la Cour berust. De beeldverdeelinrichting van den zender, zoowel als de beeldcombineerinstallatie van den ontvanger worden er door aangedreven.

Aangezien dit systeem in Duitschland zijn praktische bruikbaarheid reeds bewezen heeft en men v. M. de grootst mogelijke medewerking heeft toegezegd, lijkt de mededeeling, dat de B.B.C. begin Augustus definitief met de televisie-uitzendingen zal aanvangen, niet geheel voorbarig.

UIT DEN STRIJD TEGEN DE TRAMSTORINGEN

De storingsbron gevonden?

IN aansluiting op de vroeger door ons gepubliceerde mededeelingen en rapporten aangaande de storingen, veroorzaakt door de wagens der N.Z. Nederlandsche Tramwegmaatschappij, brengen wij thans de laatste rapporten van den Heer Berntsen, dank zij wiens activiteit zoovele belangrijke gegevens verzameld zijn. Naast een woord van dank voor dezen amateur, die zich zooveel moeite in deze kwestie getroost heeft, willen wij niet nalaten de aandacht nog eens te vestigen op de bereidwillige wijze, waarop de directie-dezer tramonderneming mede heeft willen werken, om het euvel der tramstoringen te beperken en de oorzaken op te sporen.

.....

Noord-Zuid-Hollandsche
Tramweg Maatschappij,

Haarlem, 5 Juli 1929.

Aan den Heer Joh. L. Berntsen
te Voorburg.

In verband met Uw schrijven dd. 2 Juli j.l. en het daarbij gevoegde storingsrapport deelen wij U het volgende mede:

Daar wij vermoeden de storingsbron te hebben gevonden verzoeken wij U a.s. Zaterdag overdag nog eens te willen luisteren bij het passeeren van motorwagens van de serie A 500 en A 200. Bij deze wagens zijn dan de apparaten, die de storingen vermoedelijk veroorzaken, uitgeschakeld. De daarop volgende Zondag zullen wij bij enkele dezer wagens die storingsbron weer doen inschakelen. Dan zou moeten worden nagegaan welke wagens wel en welke niet storen.

Wij zullen dan Uw waarnemingen vergelijken met de bij ons bekende gegevens ten einde vast te stellen of ons vermoeden juist is.

Onze Heer Kruit hoopt U a.s. Zaterdagmid-

dag en Zondag te bezoeken teneinde de resultaten te vernemen.

De Ingenieur,
w.g. ONLEESBAAR.

Joh. P. Berntsen.

Voorburg, 8 Juli 1929.

Aan de Directie der N.Z. Holl. Tramweg Mij.
Mijne Heeren,

Hiermede erken ik de goede ontvangst van Uw schrijven dd. 5/6-'29, waarin U mij verzocht Zaterdag en Zondag 6 en 7 dezer op een willekeurig uur te luisteren naar eventueele storingen welke ik zou ontvangen op mijn radiotoestel en welke veroorzaakt zouden worden door de motorwagens van de serie A 500 en A 200.

Ik heb om deze storingen zoo zuiver mogelijk te registreeren op de eerste étage van mijn huis een toestel gezet van hetzelfde gehalte en kwaliteit n.l. 1 detector en 2 × laagfrequent versterking, met dit verschil dat het toestel I, staande parterre c.a. 25 M. verwijderd van de arbeidsdraad van de tram aangesloten was op

STORINGSRAPPORT

Opgenomen op 7 Juli Zender Hilversum 1071 Meter-Barometerstand 768-betrokken, regenachtig,
wind West N.W. Lichte atmosferische storingen

Motorwagen No.	Tijd van opname	Richting welke gereden wordt	Waargenomen storingen	Bemerkingen
509	13.40	Scheveningen	Geen storing ook niet van de schakelaar.	Toestel, afstemming, antenne, enz. precies als op Zaterdag 6 Juli.
502	13.44	Voorburg	Idem.	
512	13.47	Scheveningen	Idem.	Bij uitschakelen Idem Sch. beteekend: dat ook de Schakelaar niet stoorde.
510	13.51	Voorburg	Idem.	
508	13.55	Scheveningen	Krakende storingen aankomend halte Zw. laan.	Uit dit rapport blijkt, dat de zware kraakstoringen hoofdzakelijk werden waargenomen bij het passeeren van de motorwagens 506—507—508 en dus volgens deze gegevens de storingsbron hebben, terwijl de overige motorwagens deze storingsbron niet hebben. De opname op het tweede toestel geschiedde op de zelfde wijze, zelfde antenne gelijke, afstemming als Zaterdag 6 Juli
511	13.58	Scheveningen	Geen storing, idem Sch.	
507	13.59	Voorburg	Zware kraakstoringen na uitschakelen tot Zw. laan.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
502	14.03	Scheveningen	Geen storingen idem Sch.	
502	14.06	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
510	14.09	Scheveningen	Geen storing idem Sch.	
506	14.15	Voorburg	Zware kraakstoring na het uitschakelen tot Zw. laan.	
511	14.16	Voorburg	Lichte storing schakelaar.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
201	14.17	Scheveningen	Geen storing idem Sch.	
503	14.19	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
507	14.23	Scheveningen	Kraakstoring aankomend halte Zw. laan.	
509	14.30	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
506	14.34	Scheveningen	Kraakstoring bij uitschakelen bij schakelaar.	
511	14.37	Scheveningen	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
503	14.38	Scheveningen	Geen storing idem Sch.	
512	14.38	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
508	14.43	Voorburg	Zware kraakstoring na het uitschakelen tot Zw. laan.	
502	14.53	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
509	14.55	Scheveningen	Geen storing idem Sch.	
511	14.58	Voorburg	Zeer lichte storing bij schakelaar en aankomst Zw. laan.	
510	14.59	Voorburg	Geen storing idem Sch.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
508	13.55	Scheveningen	Storing aank. Zw. laan.	
507	13.59	Voorburg	Zware kraakstoringen.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
506	14.15	Voorburg	Idem idem.	
511	14.11	Voorburg	Lichte storingen.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
201	14.17	Scheveningen	Alleen de schakelaar	
503	14.19	Voorburg	Lichte storingen.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
509	14.30	Voorburg	Lichte storingen.	
506	14.34	Scheveningen	Storing bij schakelaar.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
511	14.37	Scheveningen	Alleen de schakelaar.	
508	14.43	Voorburg	Zware kraakstoring na de brugbocht.	De niet genoteerde motorwagens stoorde niet of wel zoo buitengewoon weinig dat ik deze niet genoteerd heb, volgens mijne opvatting zijn de motorwagens voorzien van storingsbron de No. 506—507—508.
507	15.13	Voorburg	Zware kraakstoring na het uitschakelen tot Zw. laan.	

een hoogst ongunstige antenne, en wel op een 1 draads antenne, lengte c.a. 40 M., loopende van Noord naar Zuid op een afstand van c.a. 30 M. van de arbeidsdraad en met deze arbeidsdraad vrijwel parallel gespannen, zoodat dus alles wat storing betreft, voorkomende of veroorzaakt door Uw arbeidsdraad en de voorbij rijdende trams door mij moesten worden opgevangen. Op deze zelfde wijze en met dezelfde instelling heb ik ook Zondag geluisterd en zult U uit de beide hierbij gaande rapporten het verschil duidelijk kunnen zien. Het tweede toestel was opgesteld op de eerste étage van mijn huis op gelijke afstand als bovenomschreven toestel, aangesloten op een fuikantenne 5

draads, lengte 7 M. Deze fuikantenne was verticaal opgesteld en c.a. 13 M. boven de begane grond. Dit tweede toestel werd beluisterd door mijn zoon, welke het tweede gedeelte van het rapport dan ook daarvoor onderteekent. Er zal U uit bijgaande rapporten bij vergelijking blijken dat de soort van antenne en de hoogte en ligging practisch ten opzichte van tramstoringen, geen verschil opleveren. Het verschil tusschen de door U op Zaterdag 6 dezer uitgeschakelde (vermoedelijke) storingsbron en de op Zondag 7 dezer ingeschakelde storingsbron, valt hier echter uit waar te nemen en is het verschil in storing en ontvangst dan ook buitengewoon groot.

Het is mij werkelijk aangenaam en ik ben U bovendien dankbaar dat U deze proeven heeft willen nemen, waaruit naar ik hoop voldoende zal blijken wat in deze ten gerieve en ten genoegen van de langs Uw lijn wonende luisteraars door U kan gedaan worden. Ik vertrouw dan ook dat ik als antwoord op dit schrijven van U zal mogen vernemen wat de oorzaak is van deze storingsbron en of U deze zult kunnen wegnemen. Uw aangenaam bericht dienaangaande met belangstelling tegemoetzende, verblijf ik onder bij voorbaat beleefde dankzegging.

Hoogachtend,
JOH. P. BERNTSEN.

Opgenomen naar aanleiding van het schrijven van de N.V. N.Z.H. Tramweg-Mij. dato 5 Juli 1929 Zender Hilversum 1071 Meter-Barometerstand 765/66. Winderig buigig weder - regenachtig tot zonnig - regelmatige atmosferische storingen - Windrichting N.W. tot Z.W.

Motorwagen No.	Tijd van opname	Richting welke gereden wordt	Waargenomen storingen	Bemerkingen
512	13.32	Scheveningen	Geen storingen ook niet van de schakelaar	Het toestel, een drielamps Universeel schema 1 Detector 2 x Laagfrequentversterking, was ingesteld op 1071, met een eendraadsantenne circa 40 meter, spanningshoogte van 9 tot 6 meter boven begane grond, van noord naar zuid, vrijwel parallel gespannen met den arbeidsdraad van de N.Z.H. Trambaan Afstand van den arbeidsdraad tot antenne circa 30 meter. Plaats van het toestel, parterre achterhuis.
510	13.39	Scheveningen	Idem	
509	13.42	Voorburg	Idem	
507	13.47	Scheveningen	Idem	
501	13.50	Voorburg	Idem	
502	13.53	Scheveningen	Idem	
503	13.57	Voorburg	Idem	
509	14.—	Scheveningen	Idem	
202	14.06	Voorburg	Idem	
501	14.09	Scheveningen	Idem	
506	14.13	Voorburg	Idem	
201	14.15	Scheveningen	Idem	
512	14.21	Voorburg	Idem	
503	14.23	Scheveningen	Idem	
210	14.27	Voorburg	Idem	
506	14.32	Scheveningen	Idem	
507	14.36	Voorburg	Idem	
512	14.38	Scheveningen	Idem	
502	14.44	Voorburg	Idem	
509	14.51	Voorburg	Idem	
510	14.52	Scheveningen	Idem	
501	14.59	Voorburg	Idem	
502	15.03	Scheveningen	Idem	
509	15.07	Scheveningen	Idem	
201	15.08	Voorburg	Idem	
512	13.32	Scheveningen	Het passeeren van de schakelaar waargenomen	
509	13.42	Voorburg	Lichtstoring	
506	14.13	Voorburg	Lichtstoring	
201	14.15	Scheveningen	Idem	
503	14.23	Scheveningen	Idem schakelaar	
502	14.44	Voorburg	Idem schakelaar	
502	15.03	Scheveningen	Idem schakelaar	

Opname op een tweede toestel van het zelfde Schema, eveneens ingesteld op Hilversum op een fuikerantenne, verticaal opgesteld, lengte antenne 7 Meter, hoogste punt 13 Meter boven den beganen grond, toestel in 1e etage achterhuis. Alleen lichte kraakstoringen waargenomen bij het terugschakelen bij hiernevengenoemde motorwagens, wanneer van 9 naar 0 uitgeschakeld wordt of voor de halte Zwarte Laan of voor de schakelaar, resp. H. 17—H. 18. Verder in het geheel geen storingen van invloed waargenomen, ondanks dat het toestel, speciaal vast gekoppeld was. Wij hebben de beide hieringenoemde antenne expres voor dit doel uitgekozen, omdat de stand en plaats als zeer ongunstig wordt genoemd.

VOORBURG, 7 Juli 1929

C. H. F. BERNTSEN

De oorzaak der storingen

Haarlem, 16 Juli 1929.

N.V. Noord-Zuid-Hollandsche Tramweg Maatschappij.

Aan den Heer Joh. P. Berntsen, Voorburg.

In antwoord op Uw schrijven en de daarbij overgelegde rapporten van 6 en 7 Juli deelen wij U het volgende mede:

De door U geregistreerde storende motorwagens A 506, 507 en 508 op Zondag 7 Juli

zijn inderdaad de motorwagens, waarin de storingsbron weer was ingeschakeld.

Ons vermoeden is dus juist gebleken, dat de storingen veroorzaakt worden door de z.g. kleefstroom van de in de motorwagens serie A 200 en A 500 aanwezige relais. Deze relais ontvangen hun stroom direct van den stroomafnemer, dus geheel buiten enig ander apparaat om. Daar deze kleefstroom slechts 0.5 A. is, worden hierdoor de storingen verklaard, welke optreden indien zelfs de stroom voor de luchtpomp-motor is uitgeschakeld.

Daar deze relais alleen maar noodig zijn, wanneer de verlichting in deze rijtuigen ontstoken is, zullen deze relais buiten de verlichtingstijden worden uitgeschakeld. In afwachting van een def. wijziging in de montage hebben wij, om aan het ondervonden bezwaar tegemoet te komen, reeds vanaf 12 Juli deze relais doen uitschakelen. Wij hopen hiermede Uw brief voldoende te hebben beantwoord.

De Ingenieur,
w.g. ONLEESBAAR.

GRAMOFOONWEERGEVER OF PICK-UP

Impressie van realiteit.

HOEWEL de elektrische weergave van gramfoonmuziek steeds meer de weergave met behulp van den gewonen gramfoonweergever gaat verdringen, moet men den invloed en de betekenis van deze oudere methode van weergave nog niet onderschatten. Hoewel de klankreinheid en zuiverheid van de reproductie met behulp van den opnemer zeer groot is, biedt de weergave met den gebruikelijken weergever toch ook karakteristieke verschijnselen. Alleen, wanneer een groot volume vereischt is, dan kan hij niet gehandhaafd worden, doch moet de elektrische opnemer toegepast worden, die ons in staat stelt het geluid tot vrijwel ieder volume op te voeren.

Meestal wordt bij den gramfoonversterker gebruik gemaakt van een electro-dynamischen luidspreker. Hoe theoretisch juist wellicht de weergave hiervan is, er ontbreekt soms iets aan, dat iets is niet te definieeren, het is de impressie van realiteit, die wellicht in het volmaakte meer ontbreekt, dan in de benadering. Vandaar, dat voor weergave van gramfoonmuziek de combinatie van een electro-dynamischen met een electro-magnetischen luidspreker vaak den voorkeur verdient. Wij hebben ook vroeger hierover geschreven en in ons blad versterker-installaties gememoreerd, die van een dergelijke combinatie voorzien waren. De Duitsche technici hebben het vraagstuk van aan de werkelijkheid grenzende gramfoonweergave trachten te bereiken door den gramfoon, behalve met een electrischen opnemer met een normalen weergever uit te rusten, zoodat de karakteristieke eigenschappen van beide reproductie-methoden samensmolten. In theorie is dit wel aardig bedacht, maar de werkelijkheid stelt nog andere eischen. In de allereerste plaats eischt het bedienen van een gramfoon, die met twee toonarmen is uitgerust wel eenige ervaring, ontbreekt die, dan plaatst men de beide weergevers niet gelijk, en bovendien is het min of meer onslachtig. Bovendien heeft een combinatie van opnemer en weergever op één plaat ook dit tegen, dat beiden niet van het zelfde gewicht zijn, zoodat de snelheid van de plaat op onevenwichtige wijze beïnvloed wordt. Dit snuffje voor gramfoonweergave, dat op de Leipziger Messe gelanceerd werd,

heeft dan ook weinig opgang gemaakt, hoe aardig het ook bedacht was.

Wij hebben echter thans kennis gemaakt met een nieuwe oplossing van dit probleem, die ons gelukkiger gevonden lijkt. De Firma Jansse & Co. deed ons namelijk toekomen een exemplaar van de Elion Kombinations-Schalldose, een combinatie van opnemer en weergever, die echter een normaal gewicht gehouden heeft. Dit apparaat kan dus op een normalen gramfoon aangesloten worden en werkt dan zonder meer als een gewone weergever. Hij ontpopt zich dan als een weergever van zeer goede kwaliteit, die dank zij een speciaal mika-membraan ook voor de lage tonen zeer gevoelig is. Aan den bovenrand van dit apparaat zijn twee klemschroefjes aangebracht, waaraan het snoer van den versterker aangesloten wordt. Ook als pick-up werkt deze combinatie bijzonder goed, de gevoeligheid is niet opvallend groot, maar over alle frequenties vrijwel gelijk en evenwichtig. Speciale voorkeur voor bepaalde frequentiegebieden troffen wij niet aan.

Afgescheiden van andere voordeelen, die wij zoo dadelijk zullen noemen, heeft voor ons dit nieuwe Elionproduct de navolgende verbetering der gramfoonweergave tot resultaat. Heden ten dage wordt menigen toestelbezitter bewogen zijn gramfoonplaten electrisch te gaan beluisteren, zooals de fabrikanten van opnemers hem adviseeren in hun advertenties. Maar

THE A. B. C. RADIO

SINGEL 400 — AMSTERDAM

**Complete Radio-Installaties
Speciaal adres voor Amateurs
Radio-Onderdeelen en Gereedschappen**

daar hij zijn pick-up aansluit op zijn normale gramfoon, die voorzien is van een al of niet kunstig weggewerkte hoorn, zal alle geruisch en het min of meer zachte meezingen van den opnemer toch duidelijk hoorbaar worden en zal hij, zelfs wanneer de luidspreker niet ingeschakeld staat, de weergave kunnen volgen. Deze onvolkomen en min of meer geknepen weergave, die den opnemer zelf laat hooren, kan bij de betere gramfoons zelfs zeer hinderlijke sterkte krijgen. Past men nu inplaats van een normalen pick-up, een combinatie toe als boven beschreven, dan zal dit neveneffect niet meer als hinderlijk surplus opgemerkt worden, maar een eigen karakter dragen en niet meer onvolkomen doorkomen. Daar bovendien de mate van gevoeligheid der normale weergevers in min of meer andere groepeerings van de frequentie afhankelijk is, dan bij den opnemer, zullen in het hier genoemde apparaat deze verschillen elkander aanvullen en opheffen. In de practijk blijkt dit ook het geval te zijn, vooral voor solozang en niet te zware orkestmuziek zal men met een dergelijke gecombineerde weergave effecten bereiken, die de werkelijkheid zeer nabij komen.

SABA-RADIO

Ontvangapparaten, Toebehoor
en Onderdeelen

ERKEND PRIMA FABRIKAAT

Uw handelaar kan het
U leveren, doch sta er
op SABA te ontvangen

ALLEEN-IMPORTEURS:

**N.V. Techn. Bureau Mandersloot
MAARSSSEN (U.) :: TELEF. 73**

NIEUWE GRAMMOFOONPLATEN

Homocord (Electro)

Er is slechts één vrouw.

Boston-lied.

Kees Pruis (met orkest).

H. 4-1522.

De Kees Pruis-opnamen hebben onder vele andere goede hoedanigheden, 't groote voordeel, begeleid te zijn met een heel goed strijkje. Tegen de gewoonte in, mogen wij de bespreking van deze Homocord 1522 inleiden met een enkel woord te wijden aan het werk van de accompagnerende musici, een werk waaraan gewoonlijk helaas wel wat weinig aandacht besteed wordt. Juist hieruit blijkt, dat Homocord een plaat in den handel wil brengen, die in elk opzicht zoo goed mogelijk verzorgd wordt. Het orkest accompaneert uitstekend, het goede orkest-arrangement domineert nergens, er werd een geheel verkregen, dat opmerkelijk goed is.

In het liedje „Er is slechts een vrouw” geeft Pruis een van zijn aardige, gevoelige liedjes. Het is een feit, dat de laatste jaren (te beginnen met Noiret's Moeder-lied) het répertoire overstromd werd met liedjes, op alle mogelijke, en vaak onmogelijke wijzen de moeder bezingend. Wij kunnen zeer tot onzen spijt niet deelen in een verheerlijking, welke wel wat al te erg op de goedkoopste soort sentimentaliteit speculeert. Kees Pruis is zoo verstandig geweest, het niet met dikke woorden te doen, maar, waar hij zich toch tot taak stelde de moeder te huldigen, dit kalmpjes aan te leggen in een liedje, dat heel eenvoudig is, in casu nu eens niet wordt gedragen door de woorden (Pruis heeft ze wel eens beter gemaakt) maar door de alleraardigste muziek, door het begeleidend orkest uitstekend gespeeld.

Louis Davids heeft eens een liedje geschreven „Als je huilt ben je een stakker”, maar Pruis schijnt het hier niet mee eens te zijn. Hij verkondigt „Zonder tranen bestaat geen liefde”. Wij durven het ternauwernood tegenspreken, al achten wij een andere opvatting mogelijk. De foxtrot van Egen en Dostal is goed geschreven en legt opnieuw getuigenis af van de stijgende activiteit der Duitsche componisten in dit genre.

Homocord (Electro)

Was Blumen träumen. (Wals-intermezzo).

Gespeeld door het Jenö Fesca-orkest.

4-3167.

Eenige maanden geleden bezocht Translauteur, een te Berlijn woonachtig Duitsch componist, ons land. Sprekende met enkele vooraanstaande persoonlijkheden op het gebied van de amusementsmuziek, beklagde hij zich een heel klein beetje, dat den laatsten tijd zijn composities wat weinig werden uitgevoerd. Waarmede hij dan zijn latere werkjes bedoelde. Het antwoord hierop had kunnen luiden, dat Translauteur's latere composities lang niet de bekoring van zijn eerste hebben. Mogelijk dat de stroom

jazz-muziek niet spoorloos langs den zoo in geheel anderen stijl schrijvenden componist gegaan is.

Een van de sterkste werkjes, ooit door hem geschreven, is het charmeerende „Was Blumen träumen”. En dat dit waarlijk goed is, werd door heel de wereld der musici bevestigd. Wij gelooven niet, dat er één répertoire is, waaraan deze Bloemendroom ontbreekt. Terecht. Zonder ingewikkeld te zijn, geeft het van een originaliteit blijk, waaraan het in Translauteur's latere composities wel eens ontbreekt. Jenö Fesca's orkest gaf er een uitnemende vertolking van. Dit Homocord-orkest bestaat uit zeer goede elementen, waarvan vooral de strijkers subliem zijn. Het resultaat was een opname, die niet alleen in technisch opzicht, maar zeer zeker ook van een muzikaal standpunt gezien, geslaagd mag heeten. De plaat wordt gecompleteerd door een Boston van den eens zoo populairen componist Lindsay-Theimer: Vineta-Glocken wordt ingeluid door een klokkenspel, dat zeer duidelijk overkomt. De Boston geeft uitstekende dansmuziek, welke door het Fesca-ensemble superieur vertolkt wordt. Tot dusverre heeft het Jenö Fesca-orkest ten onzent nog niet de populariteit behaald, welke het zonder twiifel verdient. Mogelijk dat ook deze beschouwing een weinig tot zijn meerdere bekendheid zal bijdragen.

Homocord (Electro)

Dan gaat het zoo!

Boston lied.

Kees Pruis (met orkestbegeleiding).

H. 4.1527.

Terecht geniet Kees Pruis in Holland een groote populariteit. Temidden van de vele buitenlandse sterren, die door de grammofoonmaatschappijen gelanceerd worden, doet het goed, een Hollandschen jongen aan te treffen, die met prettige stem zijn liedjes voordraagt. Kees Pruis maakt zijn teksten hoofdzakelijk zelf, waardoor de dichter-zanger dus in staat gesteld wordt, onderwerpen te behandelen, welke hem het meest ter harte gaan. Pruis heeft voor het genre, dat door hem gerepresenteerd wordt, zonder twiifel talenten. Zijn filosofie gaat nooit zoo diep, dat zijn publiek er niets van snapt, en heeft hij iets op het hart, dat er uit moet, nu, dan zegt hij het zoo ongezouten-kernachtig, dat de oprechtheid waarmede hij het „onrecht” bestrijdt, voldoende is om een ieder sympathiek voor zijn prestaties te stemmen. Voor Homocord zingt Pruis zijn door deze maatschappij gemonopoliseerde liedjes. Een der alleraardigste door Pruis den laatsten tijd voorgedragen, is de fox-trot „Dan gaat het zoo” (It goes like this) waarin Kees Pruis zijn uitbundig optimisme uit. En hoe. Het Duitsche liedje „Aber heut sind wir fidel” werd door Pruis bewerkt en als „Nou vandaag de zorg

op zij” gelanceerd. Hierin komen alle hoedanigheden van den tekstdichter duidelijk te voorschijn.

Voor de gramfoon heeft de oer-kalme wijze waarop Kees Pruis zijn liedjes brengt, het groote voorrecht van de duidelijkheid. Hij heeft niet het schrijnend-dramatische van een Sophie Tucker, nog het grandioos-meesslepende van een Al Jolson. Kees Pruis is Kees Pruis, een temperamentvolle Hollandsche jongen, juist in zijn genre excelleerend. Hij forceert zijn hoedanigheden niet, noch begint hij aan iets, dat hem niet ligt. En daarom zullen zijn platen altijd tot de meest succesvolle van het Hollandsch répertoire blijven behooren.

Homocord (Electro)

Ein Walzertraum (Leise, ganz leise)

gezongen door Hans Heinz Bollmann (tenor).

Begeleid door de Wiener Salonkapelle Franz Hausberger.

4-8989.

In deze weken van Tauber-overheersching, is het een ietwat riskant experiment, over een anderen tenor te schrijven, die in het zelfde genre opmerkelijke dingen bereikt. Al erkennen wij zeer gaarne de vele hoedanigheden van Richard Tauber (nog enkele dagen en ook de Amsterdammers zullen zich van diens heel groote qualiteiten kunnen overtuigen) toch dient de aandacht er op gevestigd, dat er zangers zijn, die eveneens in dit specifieke genre uitstekende resultaten behaalden. Een ervan is de zeer goede tenor Hans Heinz Bollmann, die speciaal voor Homocord optreedt. Hij heeft een heel mooie stem, die alle charmes der muziek, welke hij voordraagt, ten volle tot hun recht doen komen. Zijn hoogte is imponerend, het materiaal wordt beheerscht gebruikt. Oscar Straus' Walzertraum-muziek is onsterfelijk. Deze operette van den grooten Weenschen componist slaat vele werken der musiquette, die later geschreven werden, met stukken. Hans Heinz Bollmann heeft het „Leise, ganz leise” heel mooi gezongen. Dit nummer op dergelijke wijze voorgedragen, handhaaft zich uitstekend naast veel prestaties van den beroemden Tauber. De begeleiding van Hausberger's Wiener Salonkapelle (hoe lang is het niet geleden, dat in Holland op dergelijke wijze een orkest geannonceerd werd!) is af. Het ensemble klinkt vol, de strijkers vooral geven veel moois te hooren. De plaat wordt gecompleteerd door een der meest gespeelde composities van den helaas te vroeg overleden operette-componist Leo Fall: „Und der Himmel hangt voller Geigen” een succesnummer uit de operette „Der liebe Augustin”. Bollmann draagt ook dit stuk uitstekend voor. Homocord verdient met deze opnamen een groot succes, omdat met gebruikmaking van superieure technische middelen, een plaat tot stand kwam, die tot de beste van dit genre behoort.

Sarcos Ideaal-Spoelenheid

* *

Het Radio-Kussen

Sarcos Ideaal-Spoelenheid
 Reeds eenigen tijd geleden ontvingen wij van de Sarcos-fabrieken te Amsterdam een exemplaar van haar nieuwe spoelenheid, het Sarcos-ideaal spoelensetel, voor den bouw van ontvangapparaten met één trap hoogfrequentversterking, in het bijzonder voor het gebruik van een hoogfrequentlamp volgens het schermrooster-principe.

Wij zijn uit den aard der zaak steeds een klein beetje huiverig voor het beproeven van een nieuw spoelensetel, wil men ze naar waarde leeren schatten, dan moet er een speciaal ontvangtoestel voor gebouwd worden en vaak zijn de resultaten of op de lange, of op de korte golf niet van dien aard, dat wij er erg mee ingenomen kunnen zijn.

Meestal levert de fabrikant bij een dergelijk spoelensetel een bouwbeschrijving en wanneer men aan de hand hiervan bouwt, zijn de te bereiken resultaten wel goed, maar gaat de argelooze amateur aan het werk en wijzigt hij naar eigen idee of smaak eens iets in de verbindingen of desnoods in de plaatsing der onderdeelen, dan is het resultaat vaak niet erg bemoedigend. Dat hebben wij ook bij onze Solodyne en Solodnette ondervonden. De bouwers, die zich nauwkeurig hielden aan de werkteekening, behaalden goede resultaten, maar de fantasiebouwer, de man, die wat meer voelde voor een artistiek omgelegde roosterverbinding of een andere willekeurige verandering in de montage aanbrengt, komt meestal van een koude kermis thuis. Dit gevaar heeft Sarcos ook ingezien en om te vermijden, dat men met deze spoelenheid minder goede resultaten zou bereiken, tengevolge van

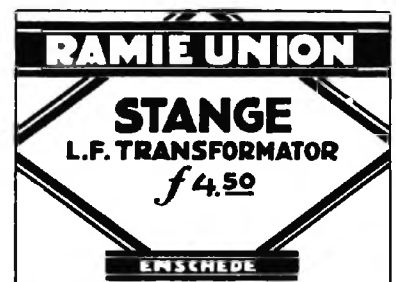
een onoordeelkundige opstelling der lampen of te lange verbindingen, is zij van een zeer origineel denkbeeld uitgegaan. Dit stelsel is namelijk ondergebracht in een metalen cylinder, die liggend in het ontvangtoestel gemonteerd moet worden. Door middel van een ingebouwd schakelaar, die in een asje met knop buiten het toestel gevoerd wordt, schakelt men van de lange op de korte golf over. Op den metalen cylinder zijn de lampvoetjes voor de hoogfrequentlamp en de detectorlamp aangebracht, zoodat de verbindingen naar deze lampen, die voor de goede werking van het geheel zoo belangrijk zijn, door de fabriek op de juiste plaats zijn aangegeven en alle ongewenschte koppel-effecten zoo voorkomen worden.

Wij hebben dit spoelensetel sedert eenigen tijd in gebruik gehad en wij zijn tot de overtuiging gekomen, dat het niet voor de beste buitenlandsche exemplaren behoeft onder te doen. De selectiviteit is bijzonder groot, Daventry Experimental en Langenberg bijv. zijn beiden te ontvangen, zonder dat eenige onderlinge storing optreedt. Met de bekende wonder-serie uitgerust, zal het toestel gebouwd met de Sarcos Ideaal spoelenheid iedereen zoowel wat selectiviteit, als geluidsterkte betreft, zonder twijfel voldoen. Rest ons nog te vermelden, dat de afwerking van deze spoelenheid keurig is en het geheel oordeelkundig is uitgevoerd met gemakkelijk bereikbare aansluitklemmen.

Het Radio-Kussen

Van den importeur, de firma Engers te Rotterdam, ontvingen wij een nieuw artikel, nml. een zingend radio kussen. Onder dezen poëtischen naam verschuilt zich een gebruiksvoorwerp, dat een bij uitstek nuttige rol kan vervullen in ziekenhuizen en sanatoria. Menige ziekenhuis of rustoordirectie heeft bij de aanschaffing van een radio-installatie reeds voor het probleem gestaan, luidspreker of telefoonweergaven. En meestal was de oplossing zoo, dat voor de herstellende patiënten luidsprekers op de zalen geplaatst werden, terwijl in de afdelingen, waar de toestand der

patiënten geen luidsprekermuziek gedoogde, den enkeling, die hiervoor in aanmerking kwam een koptelefoon kreeg, teneinde de ontvangst te kunnen beluisteren. Maar een ieder, die wel eens van de koptelefoon gebruik gemaakt heeft, kan beseffen welk een ongemak een dergelijk apparaat voor een bedlegerige meebrengt. Het „zingende radiokussen” nu, is een klein model hoofdkussen voorzien van een snoer, waarin een weergever is aangebracht, die ongeveer de sterkte van een koptelefoon heeft. De constructie is zoodanig verzonken aangebracht, dat men bij gebruik van het kussen geen hinder van den weergever ondervindt. De kwaliteit is zeer goed te noemen en het luisteren met behulp van dit apparaat vereischt werkelijk geen enkele inspanning. Maar ook buiten het ziekenhuis zal dit kussen zijn weg wel vinden en wel, omdat het ons in vele gevallen van de hinderlijke koptelefoon zal verlossen. Wanneer bijv. de tijd van het huishouduurte of de kniples daar is, dan zal menige huisgenoot protesteeren tegen die aaneenschakeling van adviezen op het gebied van plooiën en sausen, die slechts voor de vrouw des huizes waarde hebben. En de stemming van gewapende vrede zal blijven, daar de les gevolgd moet worden en het coiffure der dames meestal niet erg geschikt is voor de koptelefoon. Ook hier brengt het radiokussen uitkomst, een behagelijk dolce-far-niënte stelt U in staat de gewraakte lezing te hooren en hiermede wordt zoowel de ondulatie van den luisteraarster, als het humeur der niet-luisteraars gespaard. Een vernuftige en handige constructie, die er in zal gaan.

OP LUISTERPOST

DE mensch wikt, maar — het komt anders! Ik had mij voorgesteld, met een beetje ijver en geluk in één week mijn afstemlijst met de nieuwe golflengtenverdeling in overeenstemming te kunnen brengen. Maar ik had bij deze calculatie met den factor „luchtstoringen” geen rekening gehouden. Een lijst is er gauw genoeg opgemaakt, netjes aangevende naam van het station, golflengte en/of frequentie, energie enz. Ook de invulling der condensatorstanden levert geen bezwaar op. Wij kunnen de cijfers best uit onze aantekeningen op de oude lijsten afleiden, want de electricische eigenschappen van ons toestel en antenne zijn immers onveranderd gebleven. Nog nauwkeuriger krijgen wij de gegevens, wanneer wij op een papier met millimeter-schaal een kromme lijn geconstrueerd hebben, die voor de verschillende golflengtes de adequate condensator-capaciteiten aangeeft. Zoo kon ik uit de kromme voor mijn groot toestel onmiddellijk af lezen, welke gevolgen de veranderingen en mutatie's op de instelling moesten hebben, en met potlood had ik reeds ingevuld: Hilversum 1875 M = condensatorstand 82°, Daventry 1553 M. = 69°, Motala 1343 M. = 58° enz. Maar of deze potloodcijfers ook werkelijk kloppen, m.a.w. of de zenders reeds op de nieuwe golflengten werken (vooral onder de Spaansche, Italiaansche en Cechoslowaaksche stations zijn er aetherboekaniers), dat is een kwestie, die alleen proefondervindelijk uit te maken is. En juist met dez „proef-op-de-som” haperde 't verleden week. Zonder twijfel was het weer heerlijk om lekker in zee te zwemen en een prachtdorst op te wekken, maar de aetherzee was te stormachtig om er ver van huis op te zeilen, en mijn dorst naar de vurig begeerde zekerheid bleef ongelescht.

Practisch was het onmogelijk van andere stations als van Hilversum en Hui-zen te genieten. Alleen met groote moeite en ter zijde stelling van alle aesthetische

eischen slaagde ik er ten slotte in een vijftiental zenders behoorlijk te identificeren. De lange-golfstations leverden, niettegenstaande het onophoudelijke gemommel, niet veel moeite op; alleen Lahti, 1800 M. en Basel, 1010 M. *) heb ik nog niet opgediept. Van de z.g. korte-golfzenders was het mij, na de steunpunten Daventry, Langenberg, Hamburg en Turijn gewonnen te hebben, in de eerste plaats om de Fransche te doen.

Voor belangstellende aetherjagers geef ik hierbij een lijstje van de zestien stations die volgens de tegenwoordige regeling officieel zenden mogen, met de nieuwe en de vroegere golflengte. Een sterretje bij den naam beteekent, dat ik tenminste drie uitzendingen op de reglementaire golflengte beluisterd heb; waar mij dit slechts één keer gelukte, heb ik een kruisje gezet. De overige zenders heb ik nog niet kunnen identificeren. Wellicht zijn de sportieve lezers voorspoediger:

*Radio Parijs	1724.1 M.,	vroeger	1744 M.
*Eiffeltoren	1445.8 M.,	„	1473 M.
†Petit Parisien	336.3 M.,	„	336.3 M.
Parijs P.T.T.	447.1 M.,	„	449.8 M.
Radio Agen	305 M.,	„	310 M.
†Grenobles	416 M.,	„	429 M.
Radio Bezier	211.3 M.,	„	211.3 M.
†Bordeaux Lafayette	304.3 M.,	„	300 M.
„ Radio S.O.	238 M.,	„	238 M.
Radio Lyon	291.3 M.,	„	291.3 M.
*Lyon la Doua	465.8 M.,	„	468.8 M.
Marseille	315.8 M.,	„	315 M.
Nice Juan les Pins	237.2 M.,	„	252.1 M.
Nimes	230.8 M.,	„	241 M.
Lille, P.T.T. Nord	265.5 M.,	„	250 M.
*Toulouse	380.7 M.,	„	382 M.

Men ziet, schrikbarende mutaties hebben er niet plaats gehad. Het afstemmen van Lyon la Doua en Toulouse, die vroeger sterk geïnterefeerd werden door resp. Langenberg en Hamburg, is thans zelfs gemakkelijker geworden, hetgeen vooral in de wintermaanden zal blijken — als dan deze regeling nog van kracht is.

* * *

*) De Zwitsersche zender moet ook spoedig uit dezen strook verdwijnen.

Dinsdag j.l. had ik een kennis, die naar Indië vertrok, uitgeleide gedaan tot aan de boot, geen stap verder. Tot mijn penaten teruggekeerd, stemde ik op Hamburg af, welk station — in dit geval zeer adrem — de uitvaart van het nieuwe Duit-sche zoekasteel, de „Bremen” broadcastte. Het was een treffend „Hörspiel”, zooals slechts de werkelijkheid het oplevert. Op zeer verdienstelijke wijze schetste ons de ooggetuige aan de microfoon, die op de Columbuskade op dertig meter afstand van de reuzenboot opgesteld was, hetgeen gebeurde. Deze man was ongetwijfeld „jeder zoll ein Deutscher!” Zoo realistisch-poëtisch, zoo droog-romantisch kan slechts een rasechte Teutoon zijn gemoed luchten, en uit den grond van zijn ziel kwamen de woorden, die hij de wereld in zond, geaccompagneerd door het enthousiaste juichen der menigte op de kade en de klanken van het orkest op de „Bremen”. Een passagier, die bijna te laat komt, veroorzaakt een leuk intermezzo in de beschrijving. Het germaansche orde-instinct van den aetherschilder uit zich in de komiek-berispende opmerking: „Kan die man bij een reis naar Amerika nog niet eens op zijn tijd passen! Zoo iets mocht toch alleen bij een tramrit voorkomen!” — Motoren van vliegtuigen, die om masten en schoorsteenen cirkelen, ronken zachtjes; de muziek speelt: Musz ich denn zum Städtle hinaus”, en in mijn verbeelding zie ik de wuivende doeken en de tranen in vele oogen — en dan bevindt zich het monsterachtige schip vrij op het verraderlijke element, niet gesleept, maar langzaam voortgestuwd door eigen gigantische krachten. Hoog aan den voormast wappert de Bremer vlag: Een blauwe anker en een blauwe sleutel op witten grond, en de omroeper verklaart ons het symbool: De hoop, die de poorten opent! Het Duitsche volkslied klinkt als een afscheidsgroet van het schip naar het terug-wijkende land. Het is voor mij het plechtige slot der uitzending. Wat de een of andere Ober-Regierungsrat wellicht nog te vertellen heeft is voor mij van minder interesse, derhalve ga ik fluks over op Hilversum, waar juist de „Schlager”: Jetzt schlägts dreizehn, van Camillo uitgezonden wordt, die de weemoedige gedachten, die onwillekeurig in mij opgerezen waren, grondig uitdrijft.

R.O.

IK WENSCH TE WETEN

R. S., *Amelo.*

De prijs van de RGN 1500 bedraagt f 8.50. Electro-statische koptelefoons merk Reiss, Konday. De importrice van den Accuratune-fijn-regelknop is de firma Posthumus, Baarn.

E. de G., *Amsterdam.*

Dit wijst op sluiting in de spoelenheid. De versterkerlampen zijn vermoedelijk doorgebrand

J. K. v. K., *Amsterdam.*

De fout moet in het hoogfrequent gedeelte schuilen. Vermoedelijk een defecte lamp.

F., *Amsterdam.*

Dit is geen logaritmische condensator, zoodat deze berekening niet opgaat.

A. L., *Arnhem.*

Er bestaat geen enkel bezwaar deze luidsprekers in serie te zetten, integendeel, dit komt beter overeen met de inwendige weerstand van de zendlamp.

H. K., *Abbenes.*

Dit is een z.g. kortsluitstekker. Het huis van den transformator is met de schroeven van den voet verbonden. Indien U deze aan aarde legt, is de zaak dus in orde.

W., *Bovenkarspel.*

De plaatspanning is voor deze lamp veel te laag. U kunt met deze versterkerlamp geen behoorlijke resultaten verkrijgen, tenzij U minstens 400 Volt anodespanning geeft.

G. H. J., *Coevorden.*

Deze fout komt bij dit merk spoelenheden wel meer voor, de fabrikant remplaceert echter onmiddellijk.

A. M., *Durgerdam.*

De weerstand van een dergelijk belast nut bedraagt ongeveer 48 Ohm. Deze draadgewonden zekeringen zijn in den handel.

M. S., *Eindhoven.*

Dit schijnt inderdaad storing van het bovengrondsche telefoonnet te zijn. Wanneer Uwe antenne niet verlegd kan worden, zal er weinig aan te doen zijn. De storing duurt echter niet voort tijdens het gesprek, doch alleen tijdens het oproepsignaal.

E. H. Sr., *Geertruidenberg.*

Wij verwijzen U hiervoor naar de artikelen van onzen medewerker de Gorter. In Februari gaven wij een dergelijke beschrijving.

W. de W., *Heeze.*

Dit wijst op ongewenschte koppeling, wij raden U aan, het hoogfrequent gedeelte af te schermen.

P. P., *Haarlem.*

De laagfrequent transformator is van prima kwaliteit, de lekweerstand heeft de juiste waarde. Wij zouden het verschijnsel zoeken in een slechte lamp of in den luidspreker. Wellicht is deze gedemagnetiseerd.

v. d. S., *Haarlem.*

Uw frontplaten-materiaal is van goede kwaliteit, maar niet bestand tegen fel zonlicht. Het voetje van de detectorlamp staat te dicht bij den draaicondensator.

J. v. d. B., *Leiden.*

Het schema is goed, maar de montage-teekening vertoont een afwijking. Wij zenden U een ander verbeterd terug.

L. B., *Leeuwarden.*

Het is ons niet bekend waar deze foto-electrische cellen in Holland verkrijgbaar zijn. Wij betrokken ze uit Kopenhagen.

J. de G., *Leerdam.*

Deze electrolytische condensator is een combinatie van twee exemplaren, vandaar de vier aansluitingen. Zooals U ziet, ontbreekt er dus geen exemplaar.

D. G., *Maastricht.*

Wij zullen Uw oproep in het volgend nummer plaatsen.

J. H. de B., *Rotterdam.*

Dit is een z.g. inductieve Koomans, dus niets nieuws. Wij kunnen ons niet voorstellen, dat een octrooi-bureau een dergelijke luidspreker niet terug zou wijzen. Wij mogen U ook niet adviseeren een dergelijke onderneming te beginnen.

J. S., *Rotterdam.*

Het hulprooster van deze lamp mag hoogstens 80 Volt krijgen. Indien U den krachtversterker achter deze lamp wilt aansluiten. vreezen wij, voor een minder gelukkige combinatie. Wij raden U aan in dit geval, een normale eindlamp op Uw toestel te gebruiken.

K. K., *Tilburg.*

Wij brengen in een onzer volgende nummers

INHOUD:

	Biz.
Wat de komende I.R.T.A. brengt	561
Nieuwe activiteit op het gebied van klankfilm en gramfoon	562
Het werken met ultra-korte golven	563
Ned. Bond van Radiohandelaren	565
Korte Golf-amateurisme	567
Zenders voor de missie	568
Examen certificaat van luisteraar	568
Een speciaal Amerikaansch conflict	568
Televisie in Engeland	569
Uit den strijd tegen de tramstoringen	570
Gramfoonweergever of pick-up	572
Nieuwe Gramfoonplaten	573
Handel en Industrie	574
Op Luisterpost	575
Ik wensch te weten	576
Proefuitzendingen Phohi-Zender	576

een beschrijving van een dergelijk apparaat.

P. A., *Venray.*

Het beste is een zeeffkring voor dit toestel te plaatsen, het schema is niet selectief genoeg meer voor de huidige omstandigheden. Overigens kunnen wij U niet aanraden iets er aan te wijzigen, daar het geheel nog steeds 1e klasse is. Gramfoonopnemer kunt U aansluiten op de detectorlamp, met behulp van een z.g. adaptor.

L. L., *Zandvoort.*

De sterke genereeroneiging moet toegeschreven worden aan een onjuiste koppeling of te hooge spanning. Wij raden U aan, niet van dit voorschrift af te wijken.

PROEFUITZENDINGEN PHOHI-ZENDER

Proefuitzendingen van den Phohi-zender te Huizen zullen plaats vinden op de navolgende data en uren:

Donderdag, 25 Juli	11.30—15 G.M.T.
Vrijdag, 26 Juli	12.00—16 G.M.T.
Maandag, 29 Juli	12.30—16 G.M.T.
Woensdag, 31 Juli	13.00—16 G.M.T.
Donderdag, 1 Aug.	11.30—15 G.M.T.
Vrijdag, 2 Aug.	12.30—16 G.M.T.
Zaterdag, 3 Aug.	12.30—16 G.M.T.
Zondag, 4 Aug.	12.30—16 G.M.T.

De golflengte is 16.88 meter.

SONORA

de vooraanstaande
RADIO

Bio Sonora
Gramfoonversterkers

Aanvragen voor
alleen-vertegenwoordiging aan den fabrikant:

RADIO-TUKKER
GOUDA

INSTITUUT VOOR RADIOTELEGRAFIE

onder directie van L. F. STEEHOUSER, leeraar aan de Gem. Zeevaartschool

RADIO P I I G

ROTTERDAM

G I R O 131909

Graaf Florisstraat 74 a b, Tel. 34520

Oudste en meest uitgebreide radioschool in Nederland;
ruime en frissche onderwijslokalen, werkplaats en laboratorium

OPLEIDING VOOR:

- I. **RADIOTELEGRAFIST** ter Koopvaardij (Marconist) (Dag- en avondcursussen (salarissen f 60.- f 90.- f 350.- per maand benevens kost en inw. a. b., premies en emolumenten, pensioen); plaatsing bij de N.T.M. Radio-Holland verzekerd.
- Ia. **RADIOTELEGRAFIST** (Dag- en avondcursussen) op Rijkskuststations, voor de Luchtvaart, Indische P.T.T.-dienst, enz.
- II. **RADIOTECHNICUS** (Dagcursussen) (Diploma N.B.R.). Theoretische en practische opl., bouwen van ontvangers en zenders, metingen, proeven, Salarissen f 100.- f 300.- p.m.; plaatsing verzekerd.
- III. **RADIOMONTEUR** (Avondcursussen) (Diploma N.B.R.). Theorie, toestelbouw, storing zoeken, metingen. Salarissen f 20.- f 45.- per week. Plaatsing verzekerd.
- IV. **DE ZENDEVERGUNNING** (Avondcursussen) (Rijksdiploma). Nieuwe wettelijk ingestelde bevoegdheid.

Het onderwijs in de vakken II, III en IV ook geheel schriftelijk.

Alle inlichtingen kosteloos op aanvraag. Inschrijving dagelijks.

Alle nieuwe cursussen vangen aan op **Maandag 2 September.**

verse mededeelingen, sportberichten. Noord- en Oostzeeweerbericht. 10.35. Uitzending vanuit Café Wallhof.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M. (Uitsluitend NCRV-uitzendingen)

11.00—11.30. Ziekendienst.
12.30—2.00. Concert. Vocale en instrumentale solisten.
2.00—2.30. Gramofoonmuziek.
2.30—4.50. Concert. Instrumentale solisten.
4.30—5.00. Gramofoonmuziek.
5.00—6.00. Kinderuurtje.
6.00—6.30. Causerie over: het Dierenrijk.
6.30—7.00. Gramofoonmuziek.
7.00—7.30. Causerie over: Wetenswaardigheden over Christelijke auteurs van dezen tijd.
7.30—8.00. Praatje door den NCRV-Voorzitter.
8.00. Concert. Orkest en spreker

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
10.00—10.15. Morgenwijding.
12.00. Politieberichten.
12.15—2.00. Lunchmuziek door het AVRO-Kwintet.
2.00—2.30. Gramofoonmuziek.
2.30—3.30. Kurhaus Scheveningen. Kindermatinee o. l. v. Henri Nolles.
3.30—5.00. Populaire muziek d. het AVRO-Kwintet. Kaiser-Parade, v. Blön. Love-land, Wals, Holmann. Polospiele, Fetras, Saskatchewan, Lesly. Fantasie Faust. Gounod. Oh Arthur. Le Clercq. Potpourri The belle of New-York. Kerker. Im Liebesheim. Schmidt. Valse poudrée. Popy. Finale.
5.00—5.30. Rustpoos.
5.30—6.00. Lezing d. G. Ruke.
6.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
6.01—6.45. Voor-avondconcert door het Omroeporkest o. l. v. Nico Treep. Afscheidsprogramma van het AVRO-Orkest dat 14 dagen m. vakantie gaat. Programma: Ouverture Wilhelm Tell, Rossini. Abschied Symphonie, Jos. Haydn. Hongaarsche Rhapsodie Nr. 2, Fr. Liszt. Marche militaire, Schubert.
6.45—7.15. Pianorecital door Sophie Vos. Programma: Gavotte, Gluck-Brahms. Etude de concert. Pierné, a. Scherzino, Paderewski. b. Menuet, Paderewski. Ballade Op. 23 in g kl. t., Chopin.
7.15. Voortzetting concert. Ouverture Ein Morgen, ein Mittag ein Abend in Wien. Suppé. Afscheidswals, Joh. Strauss. Paraphrase over het lied En dan zegt de fourier. Vergeet mij niet, Wals, Waldteufel. Zum Städtel hinaus, Marsch, Meisner.
7.45. Politieberichten.
8.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
8.01—8.15. Gramofoonmuziek.
8.15. Kurhaus Scheveningen. Afscheidconcert van Hans Weisbach. Solist: Robert Casadesus. Piano. Pianoconcert No. 5 in Es gr. t. L. v. Beethoven. Intermezzo. Symphonie No. 5, A. Bruckner. Na afloop van het concert. Persberichten van Vaz Dias. Daarna: Gramofoonmuziek.
12.00. Sluiting.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Ochtendgymnastiek.
11.20—11.30. Weerbericht.
3.50—5.50. Concert door Louis Preil's Instrumentaal Ensemble. In de pauze te ca. 4.35: Solist.
6.00. Boursberichten.
6.35. Voor de huisvrouw.
6.40. Berichten van Vereen. van Radio-luisteraars.
7.10—7.20. Weerbericht.
7.20. Persberichten.
7.35. Tijds. in.
7.50—8.20. Voordracht.
8.20. Uurslag van het raadhuus.
8.20—8.50. Uitzending vanuit Tivoli. Concert door Tivoli's Glas-sal Harmonic-orkest, onder leiding van F. Hemme.
8.50—9.50. Voordracht.
9.50—10.45. Voortzetting van het concert vanuit Tivoli. Daarna: Persberichten.
11.00—11.20. Solistenconcert. Ellen Pale Andersen, concertzangeres. Aan den vleugel: Viktor Fischer.
11.20—12.20. Voortzetting van het concert vanuit Tivoli.
12.20. Uursdag en klokkenspel van het raadhuus.

Langenberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaamsoefeningen.
7.20. Weerbericht.
7.20—7.50. Gramofoonmuziek.
7.50—8.50. Concert uit Bad Pymont door de Kurkapel o. l. v. Curt John.
10.35—12.10. Gramofoonmuz.
10.50—11.00. Nieuwsberichten.
12.30. Gramofoonmuziek.
1.25—2.50. Concert door het Werag-orkest o. l. v. Kühn.
2.50. Reclame.
3.20—3.50. Kinderuurtje. Daarna financieele berichten.
4.20—4.45. Voor de vrouw. Daarna financieele berichten.
4.50—5.15. Peter Flamm: Deutsche in Krim und Wolga.
5.20—5.50. Dichtuurtje. Johannes Kirschweg: Der verzauberte Morgen.
5.45—6.50. Uitzending vanuit den slottuin te Münster: Concert door het Göhre-Wasowisz Trio: Werner Göhre (viool), Ph. Wasowisz (cello), Hilde Göhre (piano).
6.50—7.10. Reg. Rat Dr. Geis: Die Einkommensbesteuerung der freien Berufe (3). Daarna nieuwsberichten.
7.35—8.00. Jakob Weinheim: Die wirtschaftliche Verwendung von Abfallprodukten.
8.00—8.20. Aus Theorie und Praxis der Wirtschaft: Priv. docent Dr. Walter Dähritz: Konjunktur und Krise im modernen Wirtschaftsleben.
8.20—9.15. Concert door het Westfalia-Orkest o. l. vv. Szent-Györgyi.
9.20. De vroolijke Woensdag. Die Musik kommt. Medewerker: Dr. Erich Fortner. Hermann Probst (spreker), Willi Kleinnilbeck (liedjes bij de luit), Anton Imkamp (bas-bariton), Kranzhoff-schr Quartetverein. Westfalia-Orkest o. l. v. von Szent-Györgyi. Verzen: F. Hartog. Leiding: Haslinde.
Daarna: laatste nieuws, sportberichten en reclame. Vervolgens tot 12.20 concert uit Café Corso, door de kapel Jean Bruna.

Londen 356,3, Daventry 1554,4 M.

10.35. Morgenwijding.
10.50. (Alleen Dav.). Tijds. en weerbericht.
11.05. Mrs. Oliver Strachey A Woman's Commentary.
11.20. Ballade-concert. Blodwen Caerleon, alt. Emyln Bebb, tenor.
12.50. Gramofoonplaten.
1.20—2.20. Licht concert door Frascati's Orkest o. l. v. Georges Haeck.
4.20. Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
5.05. Orgelconcert door Alex Taylor, uitgezonden uit Davis' Theatre.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Muzikaal intermezzo.
6.35. Tijds. in, weerber., nieuwsberichten.
6.50. Tuinb. causerie.
7.00. Muzikaal intermezzo.
7.05. De grondslagen der Muz. Liederen van Hugo Wolf, gezongen door George Parker, bariton.
7.20. Mr. Edgar Ward Photography-I, That Holiday Snapshot Album.
7.35. Muzikaal intermezzo.
7.45. Mr. G. E. Wilkinson. Literature-II. On Falling in Love.
8.05. Keith Wilbur de Nieuw Zeelandsche mimieker.
8.20. Opera-uitzending: Le Roi l'a dit, komische Opera van Delius. Het Radio Symphonie Orkest o. l. v. John Ansell. Het Radio Koor o. l. v. Stanford Robinson.
9.20. Weerbericht en nieuwsberichten.
9.35. Mr. Holt Marvell How I discovered the Pole.
9.50. Plaatselijk nieuws. (Alleen Dav.). Scheepsberichten.
9.55. Vervolg van Le roi l'a dit.
11.25—12.20. Dansmuziek door Reg Batten en zijn Band van New Princes Restaurant.

Motala, 1348 M.

6.20. Kinderuurtje.
6.50. Gramofoonmuziek.
7.30. Geografische voordracht.
8.00. Concert door de Opera-zangeres Ruth Althén.
8.20. Der Schlüssel un der Ring, comédie van A. Brunius.
8.30. Oude Dansmuziek.
11.20. Dansmuziek.

Parijs, "Radio Paris", 1744.17 M.

8.20. Nieuwsberichten.
11.05. Koersen en Berichten.
12.50. Gramofoonmuziek.
1.20. Koersen en Berichten.
1.25. Voortzetting van het Concert.
2.20. Koersen.
3.50. Koersen.
4.05. Concert door het Radio-Orkest.
5.15. Berichten en Koersen.
6.50. Koersen.
6.55. Gramofoonmuziek.
7.45. Landbouwberichten en wedrenuitslagen.
8.05. Koersen, Sport- en Nieuwsberichten.
8.20. Causerie.
8.50. Slotkoersen.
8.55. Concert door het Radio-Orkest, onder leiding van Eugène Bigot, met medewerking van den heer Cambon van de Opera; Lucienne Radisse, cello; Mlle. Yvonne Bretta, van de Opera-Comique.
In de pauzes: Nieuwsberichten.

Donderdag 1 Aug.

Berlijn, 418 M.

5.20. Concert door de Kapel Emmi Roósz.
8.20. Populair concert door het Radio-orkest o. l. v. Camillo Hildebrand.
Daarna: tijds. in, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Vervolgens dansmuziek door Hans Schindler en zijn orkest.
In de pauze: Beelduitzending.
12.50 's nachts: Concert door ArAtur Guttman en zijn Univer-sum-Symphoniker.

Brussel, 511,9 M.

5.20. Dansmuziek door de orkesten van de dancing St. Saver te Brussel o. l. v. den heer de la Vignette.
6.20. Piano-recital door Mme Graindorge.
6.35. Causerie.
6.50. Berichten van het Ministerie van Koloniën.
6.55. Gramofoonmuziek.
7.50. Radio-kroniek.
8.35. Concert door het Radio-orkest.
9.20. Uitzending van het concert in de Kurzaal te Ostende o. l. v. François Rasse. Na afloop: Nieuwsberichten.

Daventry Exp., 479,2 M.

3.20. Symphonie Concert door het Versterkt Stedelijk Orkest van Bournemouth, onder leiding van Sir Dan Godfrey.
4.50. Concert op Lozell's Cinema-orgel, met medewerking van Charles Hill (tenor).
5.50. Kinderuurtje.
6.35. Tijds. in, van Greenwich, weerbericht en nieuwsberichten.
6.50. Orgelconcert door Dr. Harold Rhodes. Uitgezonden vanuit de Coventry Kathedraal.
7.20. Jack Payne en het BBC-Dansorkest.
8.20. Constellations. Een revue van Dorothy Evans. Het Pleiades Koor en Jack Venables (piano-syncope).
9.20. Een uurtje van muziek op verzoek, door het Birmingham Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis, met medewerking van Dale Smith (bariton).
10.20. Weerbericht en nieuwsberichten.
10.35—11.35. Dansmuziek door The New York Syncopators. De beroemde pianisten Fairchild en Lindholm. Uitzending vanuit Café de Paris, Londen.

Frankfurt, 421,3 M.

4.35—6.20. Concert door het Radio-orkest o. l. v. R. Merten m. v. Anita Franz, sopraan.
8.05—8.35. Uitzending van de Frankfurter Zeitung.
8.35—10.15. Voorlezing van de Frankfurter Zeitung.
8.35—10.15. Voorlezing uit de werken van Hugo van Hugo von Hoffmannsthal.
10.15. Uitzending van de Opera Aida op gramofoonplaten.

Hamburg, 372 M.

4.35. Rilke-uurtje. Voorlezing.
5.20. Ballet-scènes van Ch. Gounod, uitgevoerd door 't Norag-Orkest o. l. v. Otto Ebel van Sosen.
6.20. Concert.
7.05. Didektor Thamm: Ent-stehung der amtlichen Landkarten.
7.20. Dr. Konrad Bartsch: Islamische Kunst und Landschaft.
7.45. Hans Förster: Die male-rischen Vierlande.
8.10. Marktberichten.
8.15. Weerbericht.
8.20. Der Günstling der Zarin, operette in 3 bedrijven van Richard Kessler. Muziek van Robert Winter-berg. Muzikale leiding: Fritz Gartz. Regie: Hermann Beyer.
10.50. Actueel uurtje: Interviews en diverse mededeelingen, sport-berichten. Noord- en Oostzee-weerbericht.
11.05. Cabaret. Medewerkenden: Het Scarpa-Orkest en Solisten der Norag.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M. (Uitsluitend NCRV-uitzendingen)

11.00—11.30. Ziekendienst.
12.30—1.45. Concert. Vocale en instrumentale solisten.
5.00—6.30. Concert. Vocale so-listen.
6.30—7.00. Gramofoonmuziek.
7.00—8.00. Orgelconcert.
8.00. Concert, Ork. en spreker. Daarna: Persberichten.

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
10.00—10.15. Morgenwijding.
12.00. Politieberichten.
12.15—2.00. Lunchmuziek door het AVRO-Kwintet.
2.00—2.30. Gramofoonmuziek.
2.30—4.00. City-Theater Den Haag. Illustratieve filmmuziek.
4.00—5.00. Orgelconcert door Ferdinand Kloek. Boris Lensky, Viol. Programma: a. Marche son-nenlic, Alph. Mailly. b. Méditation Alph. Mailly. a. Wiegenlied, Brahms. b. Canzonetta, d'Ambrosio. c. Aria, Lotti. Boris Lensky, Viol. Suite gothique, Boëllmann. a. Chant hindou, Rimsky-Korsakov-Kreister. b. Gavotte, Gossec-Bur-mester. c. Hymne aan de zon, Boris Lensky. Boris Lensky, a. Cantilèno pastorale, Bernard ten Cate. b. Zieklanken Nos. 1, 2 en 5, Fer-dinand Kloek.
5.30—7.15. Dinermuziek door AVRO-Kwintet. Solist: Jacq. Orde-man, Zang. Programma: Hoch soll die Fahne schweben. Marsch, Winterteld. Die Welle, Wals, Metra Prairie-Blumen, Oscheit. Anything but love, Hugh. Zigeunerweisen, Vioolsolo, Sarasate.
7.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok. a. Ich küsse deine Lippen, Rudolphe. b. Grüss mir mein Wien, E. Kalman. c. Lenz, Eugen Hildach. Jacq. Ordeman. Ta bouche, Potp. Yvain. La Mattinata, Leoncavallo. a. Aria uit Rigoletto, Verdi. b. Bloemenlied uit Carmen, Bizet. c. Aria uit het 1ste bedrijf van La Bohème, Puccini. Jacq. Ordeman. Chambre séparée, Heuberger. Ged. uit Der Juxbaron. Koilo. That's my weakness now, Green. Fianel.
7.15—7.45. Sprekker van den radio-dokter.

7.45. Politieberichten.
8.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
8.01—10.30. Concert. Na afloop Persberichten van Vaz Dias, Daar-na: Gramofoonmuziek.
12.00. Sluiting.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Ochtendgymnastiek.
11.20—11.30. Weerbericht.
12.20. Uurslag en klokken-spel van het raadhuis.
12.20—2.20. Concert uit Rest. Wivel door het Strijkorkest, onder leiding van K. Ingemann Palmhoj.
3.50—5.50. Concert door het Radio-Orkest, onder leiding van Emil Reesen.
In de pauze: Zang door Einar Juhl.
6.00. Beursberichten.
6.40—7.10. Voordracht.
7.10—7.20. Weerbericht.
7.20. Persberichten.
7.35. Tijds. in.
7.36—8.05. Causerie.
8.05—8.35. Voordracht.
8.35—9.05. Solistenconcert. Johan Henriques, viol.; Viktor Fischer, piano.
9.05—10.05. Zang door Per Knutzon. Aan den vleugel: Viktor Fischer.
Daarna: Persberichten.
10.20—11.20. Orkest- en solis-tenconcert. Het Radio-Orkest o. l. van Launy Grondahl.
11.20—1.20. Dansmuziek vanuit het Arena Etablissement door Aage Juhl Thomsen's Orkest en The Jolly Boys, Hongaarsch orkest o. l. v. Rudolf Benedek.
12.20. Uurslag en klokken-spel van het raadhuis.

Langenberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaams oefeningen.
7.20. Weerbericht.
7.20—7.50. Gramofoonmuziek.
7.50—8.50. Concert uit Bad Neuenahr. Stedelijk orkest van Trier o. l. v. Jüttner.
10.35—12.10. Gramofoonmuz.
10.50—11.00. Nieuwsberichten.
12.30. Gramofoonmuziek.
1.10. Weerbericht.
1.15. Tijds. in van Nauen en nieuwsberichten.
1.25—2.50. Middagconcert door het Westfalia-Orkest o. l. v. von Szent-Györgi.
2.50. Filmmieuws.
3.20—3.50. Kinderuurtje. Daar-na financieel berichten.
4.20—4.45. Boekbespreking door Franz P. Brückner. Daarna finan-cieel berichten.
4.55—5.15. Uitz. v. scholen.
5.20—5.55. Ergens in West-Duitsland. Uitzending uit de Duisburg-Ruhrorter Haven.
5.55—6.50. Concert door de kapel Kobert o. l. v. Willi Kobert.
6.50—7.10. Univ. Prof. Dr. Sper-ber: Gutes Deutsch.
Daarna: nieuwsberichten, finan-cieel berichten, weerbericht en sportberichten.
7.35—8.00. Leesuurtje. Rudolf Rieth.
8.00—8.20. Weltwirtschaftliche Tagesfragen o. l. v. Univ. Prof. Dr. Bruno Kuske. Spreker: Priv. docent Dr. Loose.
8.20. Concert door het Werag-Orkest o. l. v. Kühn. Solist: Schön-

mer, tenor.
Daarna: laatste nieuws, sportbe-richten en reclame. Vervolgens tot 12.20 Concert uit de Bastei te Ken-len door de kapel Harry Blum.

Londen 356,3, Darenty 1554,4 M.

10.35. Morgenwijding.
10.50. (Alleen Dav.). Tijds. in en weerbericht.
11.20. (Alleen Dav.). Gramo-foonplaten. Quartet in A, Schubert.
12.20. Concert. Rose Morse, mezzo-sopraan. Het Alice Elisson Trio.
1.20—2.20. Orgelconcert door Reginald Foort. Uitz. uit Regent Cinema, Bournemouth.
2.20—2.45. (Alleen Dav.) Proef-beelduitzending.
3.20. Vesper, uitgezonden uit Westminster Abbey.
4.05. Ronald Watkins leest uit Gullivers reizen, door Jonathan Swift.
4.20. Concert. Dorothy Ord-Bell mezzo-sopraan, Robert Beresford, bariton.
4.50. Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Muzikaal intermezzo.
6.35. Tijds. in, weerbericht, nieuwsberichten.
6.50. Marktberichten voor Land-bouwers.
6.55. Muzikaal intermezzo.
7.05. De grondslagen der Mus. Liederen van Hugo Wolf, gezongen door George Parker, bariton.
7.20. Actuele causerie.
7.35. Muzikaal intermezzo.
7.45. Mr. A. L. Simpson Rights and Wrongs of Ramblers.
8.05. Orkestconcert door het Radio Orkest o. l. v. John Ainsell. Norman Allin, bas.
9.20. Weerbericht en nieuwsbe-richten.
9.35. Mr. Vernon Bartlett The Way of the World.
9.50. Plaatselijk nieuws, (Al-leen Dav.). Scheepsberichten.
9.55. Ingredient X. Spel speciaal voor de Radio geschreven door L. du Garde Peach.
10.45—12.20. Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dans-orkest, Martyn Herbert, conferencier.

Motala, 1348 M.

6.20. Voordracht.
6.50. Militair Concert.
7.50. Voordracht.
8.20. Concert door het Radio-Orkest.
9.15. Landbouwwetenschap-pelijke voordracht.
10.00. Recitatie.
10.20. Gramofoonplaten.

Parijs „Radio Paris”, 1744,17 M.

8.20. Nieuwsberichten.
11.05. Koersen en Berichten.
12.20. Protestantsche causerie, georganiseerd door la Cause: La Connaissance de Dieu, door den predikant Lauga.
12.50. Gramofoonmuziek.
1.20. Koersen en Berichten.
1.25. Voortzetting van het Concert.
2.20. Koersen.
3.50. Koersen.
4.05. Dansmuziek.
5.15. Berichten en Koersen.
6.50. Koersen.

6.55. Gramofoonmuziek.
7.25. Landbouwberichten en wedrenuitslagen.
7.45. Boekhoudles voor gevorderden.
8.05. Koersen, Sport- en Nieuwsberichten.
8.20. Visscherij-kroniek.
8.25. Concert.
In de pauzes; Slofkoersen en Nieuwsberichten.

Weenen, 516,3 M.

4.20. Concert door het orkest J. W. Ganglberger.
6.20. Akademie. Medewerkenden: Dusy Konritsch, zang, Albert Lieb-mann, zang, Ipolyka Singer, viol. Else Fink, zang. Selma Libowitz-Götzl, piano. Begeleiding: Prof. Erich Meller.
7.25. Ing. Erwin Deintin: Be-richt voor reis- en vreemdelingen-verkeer.
7.50. Emo Descovich: Von Tauchern und Taucheräten.
8.20. Tijds. in weerbericht.
8.25. Operette-uitzending: Zigeunerliebe. Romantische operette in 3 bedrijven van A. Willner en Robert Bodanzky. Muziek van Fr. Lehár. Regie: Victor Flemming. Di-riгент: Josef Holzer. Na afloop: Beelduitzending.

Zeesen, 1635 M.

6.10—11.05. Berichten en Lezingen.
12.20—1.15. Gramofoonmuziek.
1.15—5.20. Lezingen en Berichten.
5.20—6.20. Concert uit Berlijn.
6.20—8.15. Berichten en Lezingen.
8.20. Concert door het Radio-Orkest van Berlijn, o.l.v. Camillo Hildebrand, m.m.v. Julius Berger, viol. Daarna: Persberichten.
Tot 12.50 Dansmuziek.

Vrijdag 2 Augustus

Berlijn, 418 M.

Geen uitzending van het Berlijn-sche programma door Zeesen.

Brussel, 511,9 M.

5.20. Concert door het orkest van de tea-room Armenonville te Brussel.
6.20. Concert door het Radio-trio.
6.35. Literaire Vlaamsche cur-sus.
6.50. Koloniaal bulletin in de Vlaamsche taal.
6.55. Gramofoonmuziek.
7.50. Radio-kroniek.
8.35. Concert, georganiseerd door het dagblad La Meuse en de bij-bladen L'Antenne en Hebdo Radio-Vision. Italiaansche muziek.
9.20. Nieuws-kroniek.
9.25. Voortzetting concert.
10.35. Nieuwsberichten.

Darenty Exp., 479,2 M.

4.20. Jack Payne en het BBC-Dansorkest met medewerking van Ethyl Daimler (sopraan), begeleid door J. Melville Gillies.
5.50. Kinderuurtje.
6.35. Tijds. in van Greenwich, weerbericht en nieuwsberichten.
6.50. Lichte muziek door het

Birmingham Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis, met medewerking van James Howell (bas).

7.35. Grace Fields.

7.50. Concert door het Orkest van H.M. Coldstream Guards, uitgezonden van de North-East Exhibition te Newcastle.

9.20. Concert door het Birm. Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis met medewerking van Gertrude Johnson (sopraan), Werken van Percy Fletcher.

10.20. Weerbericht en nieuwsberichten.

10.35. Dansmuziek door The Piccadilly Players onder leiding van Al Starita en The Piccadilly Grill Band onder leiding van Jerry Hoey, van het Piccadilly Hotel.

11.20—11.35. Jack Hylton's Ambassador Club Band o. l. van Ray Starita, van de Ambassador Club.

Frankfurt, 421,3 M.

5.45—6.20. Wo ist's? Een prijsvraag Reportage en muziek uit bekende badplaatsen.

6.35—6.50. Leesuurtje.

7.10—7.30. Schaak-causerie.

7.30—7.50. Stenographie-les.

8.10—8.20. Filmoverzicht.

8.35—9.05. Voorlezing Zie

Stuttgart.

9.05—10.05. Concert. Zie Stuttgart.

10.05. Die Aetherflasche. Radio cabaret. Medewerkenden: o.a. Rosa Valerti, Leo Manoson (liedjes), L. Menges, instrumentale soli. Rudolf Senger, conferencier.

10.50. Moderne werken voor klein orkest. Muzikale leiding: Eugen Bodart.

12.50—1.50. Concert o. l. van Eugen Bodart.

Hamburg, 372 M.

12.40—1.20. Muziekuitzending v. scholen.

4.35. Von oldmodische Hüß' un oldmodische Lüe, verteld door Sine Wessels.

5.20. Sprookjes-uurtje.

6.15. Concert.

6.50. Engelsch voor gevorderden.

7.20. Dr. Herbert Loewinberg: Ist der Lehrvertrag gleichzeitig Arbeitsvertrag?

7.45. Max Broders: Am Mözener und Neversdorfer See.

8.10. Marktberichten.

8.15. Weerbericht.

8.20. Baladen voor orkest en zang. Karl Oskar Dittmer (zang), het Norag-Orkest. Aan den vleugel: Reinhold Krug.

9.20. Concert- en danswalsen.

10.50. Actueel uurtje. Interviews actuele verhandelingen, nieuwsberichten, weerbericht, diverse mededeelingen, sportberichten.

Noord- en Oostzee-weerbericht.

11.05. Uitzending vanuit Parkhaus te Bremen.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M.

11.00—11.30. NCRV. Ziekendienst.

11.30—12.00. KRO. Godsdienstig halfuurtje.

12.15—1.15. Concert door het KRO-Trio.

1.15—2.00. KRO. Gramphoonmuziek.

4.00—5.15. NCRV. Concert.

5.15—6.00. NCRV. Oranje-programma.

6.00—7.00. NCRV. Carillonbespeling. Kon. Paleis Amsterdam.

7.00—7.25. KRO. Causerie over Kamerplanten.

7.35. VPRO. Persber.

7.40. VPRO. Causerie over: Assisi.

8.15. VPRO. Concert. Instrum. solisten.

8.50. VPRO. Causerie over: Van Bombay naar Gewalier.

9.30. VPRO. Vervolg concert.

10.00. VPRO. Voorlezen door Ina Boudier-Bakker.

10.20. VPRO. Vervolg concert.

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.

10.00—10.15. Morgenwijding.

10.15—1.45. Lunchmuziek.

1.45—2.45. Een concert door Willem Hesse's Kinderkoor. Wilhelmus van Nassaue. De Koningin verjaart, Adama van Scheltema. Utrechtsch Stedelijk, Cath. v. Rennes. Een triomfantelijk lied van de Zilvervloot, J. J. Viotta. Draaiorgelmuziek. Rozekrans, H. C. v. Oort. Koroewei, met soprano, solo. Wierts. Slaap kindeke slaap. bewerkt door W. Hesse. Draaiorgelmuziek. Langbeen en groenrokken, H. C. v. Oort. Die domme kippen, H. C. v. Oort. In Biebombaan, daar is het vreemd, H. C. v. Oort. De twee jagers, H. Blattmacker. Mijn Land. Cath. v. Rennes. Kinderkoor. Draaiorgelmuziek.

2.45—4.00. Gramphoonmuziek.

4.00—5.00. Populaire muziek d. het AVRO-Kwintet. Programma: Barataria, Marsch, Komzak. Morgenblätter, Wals, Joh. Strauss. Ouverture Orpheus in der Unterwelt Olfbach, Amina, P. Lincke. Fantasia Traviata, Verdi. Are you lonesome to-night, Turk. Fantasie-selectie Rose Marie, Friml. Seid umschlungen Millionen, Joh. Strauss. Finale.

5.00—5.30. Rustpoos.

5.30—7.00. Voor-avondconcert door het AVRO-Octet o. l. v. Louis Schmidt, Solo-viool: Boris Lensky. Solist: Jac. Ph. Caro, Zang. Programma: Feest-ouverture over het koraal Een vaste burcht is onze God. O. Nicolai. Oud-Hollandsche boerendansen, Siep. a. Ons Vaderland, R. Hol. b. Eigen land, Wetig-Weissenborn. c. Ons lied v. d. Zee, Adr. P. Hamers. d. Volkslied Kor Küller, e. Gebed voor het Vaderland, Arn. Spoel, Jac. Ph. Caro.

6.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.

Hongaarsche Rhapsodie Nr. 6, Liszt. a. Persée mélodique, J. F. Barnett. b. Gavotte. Voor strijkorkest. a. Aan mijn vaderland, Hendr. van Tusschenbroek. b. Hollands Kracht, H. C. v. Oort. c. Nationaal volkslied, Adr. P. Hamers. d. Van een koningsvrouw, Arn. Spoel. Jac. Ph. Caro. Mein Lebenslauf ist Lieb und Lust, Wals, Jos. Strauss. Drie liederen uit Valerius Gedenckclanck. Valerius, Hollandsche visschersmeisjes, Intermezzo, Presco. Marsch op motieven van Oud-Nederlandsche volksliederen, Kaiser.

7.00—7.45. Vioolrecital d. Roth.

7.45. Politieberichten.

8.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.

8.01—8.25. Gramphoonmuziek.

8.25. Kurhaus Scheveningen. Symphonieconcert door het Residentie-orkest o. l. v. Hemmann

Abendroth. Na afloop van het concert: Persberichten van Vaz Dias. Dansmuziek door de Gee Bee

Senaers o. l. v. Leo H. de la Fuente. Uitzending uit het Hotel Groot Badhuis, Zandvoort.

12.00. Sluiting.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Gchtendgymnastiek.

11.00—11.30. Weerbericht.

12.20. Uurslag van het raadhuus.

12.20—2.20. Uitzending vanuit restaurant Wivel. Concert door het Strijkorkest o. l. v. K. Ingemann Palmhøj.

3.20—5.20. Orkestconcert door het Orkest uit den Dierentuin o. l. v. Holger Prehn.

6.00. Beursberichten.

6.40—7.10. Deensche lyriek.

7.10—7.20. Weerbericht.

7.20. Persberichten.

7.35. Tijdsein.

7.50—8.20. Voordracht.

8.20—8.20. Voordracht.

8.20. Uurslag van het raadhuus.

8.20—8.40. Voordracht.

8.40—9.40. Et Enfildigt Pige-barn, blijspel in 2 bedrijven van Erik Bögh. Orkest o. l. v. Emil Reesen.

Daarna: Persberichten.

9.55—10.20. Solisten-concert.

10.20—11.20. Populair Orkest-concert. Het Radio-orkest o. l. v. Emil Reesen. Solist: Otto Fessel, viool.

Langenberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaamsoefeningen.

7.20. Weerbericht.

7.20—7.50. Gramphoonmuziek.

7.50—8.50. Concert uit Bad Pyrmont door de Kurkapel o. l. v. Curt John.

10.35—12.10. Gramphoonmuziek.

10.50—11.00. Nieuwsberichten.

12.30. Gramphoonmuziek.

1.10. Weerbericht.

1.15. Tijdsein van Nauen en nieuwsberichten.

1.25—2.50. Concert door het Westfalia-Orkest o. l. v. von Szent-Györgyi. Soliste: Elly Unbehau, sopraan. Begeleiding: Breuer.

2.50. Reclame.

3.20—3.50. Kinderuurtje. Daarna: financiële berichten.

4.20—4.45. Johanna HölTERS: Das Seelenleben des Blinden. Daarna financiële berichten.

4.50—5.15. Arthur Sübergleit: Volkstümliche Dichtung.

5.15—5.55. Voor de jeugd.

5.55—6.20. Gramphoonmuziek.

6.20—6.55. Uitzending van Breslau: Het Duitse Zwem-kampioenschap.

6.55—7.15. Anton Ortkamp: Westfälische Bauernhochzeiten.

Daarna: nieuwsberichten.

7.35—8.00. Erich Bergmann: Zwischen Eismeer und Atlantik.

8.00—8.20. Gemeinverständliche Rechtskunde: Rechtsanwalt Dr. Peipers: Das Laienrichtertum in der Strafrechtsplege.

8.20. ZomerFestspiele der West-deutsche Rundfunk: Michael Kra-

mer, drama in vier bedrijven van Gerhart Hauptmann. Daarna laatste nieuws, sportberichten en reclme. Vervolgens tot 12.20 Concert door het Westfalia-Orkest o. l. v. von Szent-Györgyi.

Londen 356,3, Daventry 1554,4 M.

10.35. Morgenwijding.

10.50. (Aileen Dav.) Tijdsein en weerbericht.

11.20. (Aileen Dav.) Gramphoonplaten.

12.20. Sonate-concert door Helen Egerton, viool. Maud Bramwell, piano.

12.50. Orgelconcert, uitgezonden uit St. Botolph's Bishopgate.

4.05. The Boy Scouts' World Jamboree. 1929. Toespraken door den Prins van Wales en de Chief Scout Sir Robert Baden-Powell.

4.25. Joyce Ansell, piano.

4.35. Moschetto en zijn orkest van May Fair Hotel.

5.35. Kinderuurtje.

6.20. Causerie

6.35. Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.

6.50. Muzikaal intermezzo.

7.05. De grondslagen der muziek. Lieder van Hugo Wolf, gezongen door George Parker, bariton.

7.20. Mr. Ernest Newman, de B.B.C.-muziekcriticus.

7.35. Muzikaal intermezzo.

7.50. Vaudeville. Charles Hayes, komiek. Davis Wise, violsoli.

Mélville Gideon-Gracie Fields. Ewart Scott en Babs Valerie in Scents and Nonsense door Clifford Seyler, Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.

9.20. Weer- en nieuwsberichten.

9.35. Actueele causerie.

9.50. Plaatselijk nieuws. (Alleen Dav.) Scheepsberichten.

9.55. Symphonie concert door het Radio Symphonie Orkest o. l. v. Frank Bridge, Bernard Shore, viool.

11.05. Verrassing.

11.20. Dansmuziek door Jack Hylton's Ambassador Club Band o. l. v. Ray Starita.

12.20—12.35. Proefbeelduitzending.

Motala, 1348 M.

6.20. Kinderuurtje.

6.40. Concert.

6.50. Gramphoonplaten.

7.50. Voordracht.

8.35. Concert. Mme. Charles Cahier en het Radio Orkest.

10.00. Voordracht.

Parijs „Radio Paris”, 1744,17 M.

8.20. Nieuwsberichten.

11.05. Koersen en Berichten.

12.20. Gramphoonmuziek.

12.50. Gramphoonmuziek.

1.20. Koersen en Berichten.

1.25. Voortzetting van het

Concert.

2.20. Koersen.

3.50. Koersen.

4.05. Concert door het Radio-

Orkest.

5.15. Berichten en Koersen.

6.50. Koersen.

6.55. Gramphoonmuziek.

7.45. Landbouwberichten en wedremitslagen.

8.05. Koersen, Sport- en

Nieuwsberichten.

8.20. Muzikale causerie, geïl-

lustreerd met gramfoonmuziek.
9.50. Slotkoersen.
8.50. Concert, georganiseerd d. Philips-Radio. Orkest onder leiding van den heer Eugène Bigot.
In de pauzes: Nieuwsberichten.

Weenen, 516,3 M.

4.20. Concert door de kapel Josef Mayer-Eichhorn.
6.50. Weekbericht voor turners door Prof. Ernst Preiss.
7.20. Dr. Bodo: Obst-und Beerenzucht für Schrebergärtner.
7.55. Concert door het Weense Symphonie-Orkest o.l.v. Prof. Hugo Gottesmann. Medewerkenden Clara Musil en Arthur Preuss, zang Composities van Strauss, Offenbach, Suppé en Millöcker. Daarna: Concert door het orkest Adolf Pauscher. Na afloop: Beelduitzending.

Zeesen, 1635 M.

6.10—10.50. Berichten en Lezingen.
12.20—1.15. Gramfoonmuziek.
1.15—5.20. Berichten en Lezingen.
5.20—6.20. Conc. uit Leipzig.
6.0—8.15. Berichten en Lezingen.
8.20. Her-uitz. van Langenberg. Michael Kramer. Drama van Gerhart Hauptmann.
Daarna: Persberichten.

Zaterdag 3 Augustus

Berlijn, 418 M.

8.20. Radio-Cabaret. Medewerkenden: Maria Ney, Kitty Aschenbach, Paul Nicolaus e. a.
Daarna: tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Vervolgens tot 12.50: Dansmuziek door de kapel Gerhard Hoffmann. In de pauze: Beelduitzending.

Brussel, 511,9 M.

Om 5.20, 7.20 en 9.20 bij het op-laten der postduiven te Angoulême en om 12.20 en 3.20 berichten omtrent de postduiven-vluchten over de étapes: Monignies, Soire s. Sambre, Brussel, Quievrain, St. Quentin, Parijs, Orleans, Tours, Vierzon, Limoges, Angoulême, Bordeaux, Cambrai, Arras.
5.20. Concert door het Radio-trio m. m. v. Mme Theugels, zang.
6.35. Causerie.
6.50. Gramfoonmuziek.
7.50. Radio-kroniek.
8.35. Concert, gewijd aan composities van Jan Blockx.
9.20. Uitzending van het concert in de Kurzaal te Ostende o. l. v. Francois Rasse. Na afloop: laatste nieuws en berichten in Esperanto.

Daventry Exp., 479,2 M.

3.50. Vaudeville. Medew.: Jos. Bull (banjo); Wallace Cunningham (de fluitende conferencier); Margaret Wilkinson en Leonore Weepie (liedjes en duetten); Norman Timmis in zn sketch, At the Coircus, Mason en Armes (liedjes aan de piano); The Miami Dance Band.
4.50. Thé-dansant door Billie

Francis en zijn orkest van de West End Dance Hall. Frank Thompson (conferencier).
5.50. Kinderuurtje.
6.35. Tijdsein van Greenwich, weerbericht, nieuws- en sportberichten.

6.50. Lichte muziek door het Birmingham Studio Orkest, onder leiding van Joseph Lewis, met medew. van Alice Vaughan (alt) en Richard Ralph (viool).
8.20. Voorlezing.
8.50. Symphonie Concert door het Versterkt Birmingham Studio Orkest onder leiding van Joseph Lewis, met medewerking van Stiles Allen (sopraan).
10.20. Weerbericht en nieuwsberichten.
10.35. Sportberichten.
10.40. Dansmuziek door Jay Whidden's Band uit het Carlton Hotel.
11.35—12.05. Beelduitzending.

Frankfurt, 421,3 M.

4.35—6.20. Concert door het Radio-orkest o. l. van R. Merten m. m. van Heinz Edeler, tenor.
6.30—6.50. Voorlezing.
6.55—7.15. Radio-brievenbus.
7.45—8.05. Voor de arbeiders. Aus der Tätigkeit eines Betriebsrates. Dialog tusschen Kriegseis en Döring.
8.35—9.35. Orkestconcert.
9.35—10.35. Rheinische avond. Medewerkenden: Ludwig, Staatstheater Kassel. Muzikale leiding: Eugen Bodart. Het Radio-orkest.

Hamburg, 372 M.

4.10. Vier elementen in de muziek (4). Die Luft. Voordracht met muzikale illustratie door Dr. Wilhelm Heinitz.
4.35. Opera-duetten, te zingen door Elisabeth Steinacker en Walter Carmuth, m. m. v. het Norag-Orkest.
5.20. Robert Schumann-uurtje.
6.20. Wie spreek' ich richtig reines Deutsch? (1) Was ist reines Deutsch? Voordracht loor Karl Minor.
6.35. Concert van muziek op verzoek.
7.20. Mendelssohn-concert. Weerbericht.
8.20. Radio-cabaret. Medewerkenden: Het Norag-orkest, Norag-soisten en Charlie K. Roellinghoff.
10.50. Actueel uurtje. Interviews en actuele verhandelingen, nieuwsberichten, weerbericht, diverse mededeelingen, sportberichten. Noord- en Oostzee-weerbericht.
11.0. Concert. Uit Peterchans Mondfahrt. Medewerkenden: Käthe Knop-Lukas en het Norag-orkest.
12.05—1.20. Concert vanuit café Europa te Bresen.

Hilversum, 298 M. Na 6 u. 1070 M.

11.30—12.00. Godsdienstig halfuurtje.
12.15—1.15. Concert door het KRO-Trio.
1.15—2.00. Gramfoonmuziek.
2.00—3.15. Kinderuurtje.
5.00—5.45. Gramfoonmuziek.
5.45—6.00. Journalistiek weekoverzicht.
6.00—7.30. Concert. Cinema-orkest.
7.30—8.00. Causerie over: Wat is een film?

8.00—11.00. Concert. Orkest en Mannenzangveren.
9.30. Persber.
11.00—12.00. Zang en piano. (Voordrachten).

HUIZEN, 1875 M.

10.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
10.00—10.15. Morgenwijing.
12.00. Politieberichten.
12.15—2.00. Lunchmuziek door het AVRO-Kwintet.
2.00—2.30. Filmpraatje d. Max Tak.
2.30—3.30. Tuschinski-Theater Amsterdam. Illustratieve filmmuz.
3.30—4.30. Kurhaus Scheveningen. Thé dansant. The Ramblers o. l. v. Theo Uden Masman.
5.00—5.30. Gramfoonmuziek.
5.30—6.00. Lezing.
6.00. Tijds. v. d. AVRO-Klok.
6.01—7.45. Concert door het Stedelijk orkest Kampen. Dirigent: Chr. Hengeveld.
7.45. Politieberichten.
8.00. VARA. Tooneeluitzending Mense.
9.30. VARA. Zang.
10.00. VARA. Orkestconcert.
10.20. VARA. Orkestconcert.
10.45. VARA. Liedjes uit het leven.
11.15. VARA. Gramfoonmuz.

Kalundborg, 1153 (Kopenh. 281 M.)

7.50—8.00. Ochtendgymnastiek.
11.20—11.30. Weerbericht.
3.50—5.50. Concert door het Radio-orkest o. l. v. Jauny Gröndahl. In de pauze te ca. 4.35 voordracht.
6.40—7.10. Voordracht.
7.10—7.20. Weerbericht.
7.20. Ptsberichten.
7.35. Tijdsein.
7.36—8.20. Voordracht.
8.20. Uurslag van het raadhuis.
8.20—9.20. Muziek uit de oude doos. Het Radio-orkest, m. m. v. Otto Fessel en Axel Andersen, viool.
9.35—11.20. Moderne muziek.
11.20—12.35. Dansmuziek door het orkest uit Rest. Wivel o. l. v. Francesco Recchia.
12.20. Uurslag en klokkenspel van het raadhuis.

Langenberg, 473 M.

7.05—7.20. Lichaamsoefeningen.
7.20. Weerbericht.
7.20—7.50. Gramfoonmuziek.
7.50—8.50. Concert uit Bad Nenenahr. Concert door het Stedelijk Orkest van Trier o. l. v. Peter Schmitz. Solist: Rudi Sperber, trompet.
10.35—12.10. Gramfoonmuz.
10.50—11.00. Nieuwsberichten.
10.55. Arbeidsmarktbericht.
12.30. Gramfoonmuziek.
1.10. Weerbericht.
1.15. Tdsein van Nauen en weerbericht.
1.25—2.50. Concert door het Westfalia-Orkest o. l. v. von Szent-Györgyi.
2.50. Reclame. Daarna: financiële berichten.
4.00—4.20. Grondbeginselen der Radio-techniek. Studienrat Brülls: Empfangsschaltungen (4): Das Neutrodyne-Gerät.
4.20—5.05. Uitzending uit Bres-

lau: Het Duitse Zwemkampioenschap.
5.10—5.30. Dr. Richard Biergans: Das deutsche Brauereigewerbe.

5.30—5.55. Engelsche les.
5.55—6.50. Uitzending uit Soubad Raffelberg: Concert door het Kurorkest o. l. v. Bader.
6.50—7.10. Lector Le Bourgeois: Das französische Volks- und Kunstlied (1).
Daarna: nieuwsberichten.
8.00—8.20. Voor de vrouw.
8.20. Vrolijke avond: Orkest Kobert.
Daarna: laatste nieuws, sportberichten en reilame. Vervolgens tot 1.20 dansmuziek door de kapel Kobert o. l. v. Willi Kobert.

London 356,3, Daventry 1554,4 M.

10.35. Morgenwijing.
10.50 (alleen Dav.). Tijdsein en weerbericht.
1.20—2.20. Moschetto en zijn Orkest van May Fair Hotel.
3.50. Namiddagconcert door h. Reginald King Orkest. Tessa Richardson, alt.
5.05. Orgelconcert door Alex Taylor. Uitzending uit Davis' Theatre.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Muzikaal intermezzo.
6.50. Muzikaal intermezzo.
7.05. De grondslagen der Muz. Liederen van Hugo Wolf, gezongen door Gtorge Parker, bariton.
7.20. Mr. Harvey Grace: Next Week's Broadcast Music.
7.35. Sportcauserie.
7.50. Licht Concert door het Pershom Parkington Quintet. Patricia oRssborough en Partner.
9.20. Weer- en nieuwsberichten.
9.35. Mr. Gerald Barry: The Week in London.
9.50. Southern Command Tattoo, met medewerking van verschillende Militaire Orkesten.
10.20. Plaatselijk nieuws. (Alleen Dav.) Scheepsberichten.
10.25. Dansmuziek door Jay Whidden's Band van Carlton Hotel.
11.30—12.10. Southern Command Tattoo (vervolg).

Motala, 1348 M.

5.20. Concert door het Radio-Orkest.
6.20. Kinderuurtje.
6.50. Voordracht.
7.05. Zweedsche Dialect.
7.50. Comedie van Hjalmar Bergman.
9.20. Actuele voordracht.
10.05. Dansmuziek.
11.20. Dansmuziek uit een Restaurant.

Zeesen, 1635 M.

6.10—10.50. Berichten en lezingen.
12.20—1.10. Muziekuitzending voor scholen.
1.10—5.20. Berichten en lezingen.
5.20—6.20. Concert uit Hamburg.
6.20—8.15. Berichten en lezingen.
8.20. Radio-cabaret. Medewerkenden, Maria Ney, Kitty Aschenbach, Paul Nicolaus e. a. Daarna: Persberichten en tot 12.50 dansmuziek.

PHILIPS

STANDAARD COMBINATIE

BESTAANDE UIT PHILIPS ONTVANGTOE-
STEL No. 2514, PHILIPS LUIDSPREKER
No. 2007 EN PHILIPS ANTENNEVEILIG-
HEID No. 4382. PRIJS COMPLEET F 288.25
(ZONDER ANTENNE-AANLEG)

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

DESGEWENSCHT
KAN DE COMBINA-
TIE IN 12 MAAN-
DELIJKSCHE TER-
MIJNEN WORDEN
BETAALD. DE PRIJS
WORDT DAN
F 306.70

IS DE NIEUWE
LISSENOLA

5 LAMPS DRAAGBARE
ONTVANGER

Deze nieuwe Lissenola 5 lamps kofferontvanger is de triomf van Lissen en slaat alles op dit gebied. Lissen normde dit toestel „De Mededinger” en stelde er een prijs voor vast als voor een draagbare ontvanger nog niet is geweest. Een toestel ontworpen door Lissen geheel gebouwd uit Lissen onderdelen en met de bekende Lissen garantie voor den prijs van slechts

f. 250.-

**EEN GEHEEL COMPLEET
ONTVANGSTATION
GEEN ANTENNE - GEEN AARDE**

De nieuwe Lissenola 5 lamps kofferontvanger is een geheel compleet ontvangingstation, vereischt geen antenne of aarde, geen enkele verbinding aan de buitenzijde en maakt het mogelijk onmiddellijk van korte op lange golf over te gaan. U ontvangt de meeste Europeesche omroepstations zonder dat U een antenne behoeft te spannen, alles is aangebracht in het inwendige van de in artistiek leder uitgevoerde koffer. U kunt een eenmaal gekozen station afgestemd laten staan en naar verkiezing in- of uitschakelen. Het geheel is zoo compleet dat U het toestel als het ware kunt laten spelen terwijl U het met U meedraagt. De afstemming is uiterst eenvoudig. Met de eene schaal stemt U de stations af en met de andere vermeerdert U het volume. De luidspreker is helder en natuurgetrouw van toon en geeft een zeer goed volume. Het toestel is zoodanig ontworpen, dat de onderhoudskosten voor batterijen en accu gering zijn en deze dus langen tijd meegaan. Ook zijn aansluitklemmen voor een gramfoon pick up aanwezig.

LISSENOLA

**5 LAMPS DRAAGBARE ONTVANGER
MEDEDINGER MODEL**

Compleet met luidspreker, 5 lampen, batterijen, accumulator en ingebouwde raam-antenne **f 250.-**

LISSEN LIMITED

Lissenium Works, RICHMOND

Lissen-Agentschap: Schiekade 155a, Rotterdam, Telefoon 43155